

Schoolgids 2011 - 2012

Voorwoord

Leiden juni 2011

Geachte ouders/verzorgers,

Dit is de schoolgids van katholieke basisschool Pacelli in Leiden.
Basisschool Pacelli is een gezellige, kleinschalige school in het Morskwartier.

In deze gids kunt u kennismaken met onze school.

U vindt er informatie over de voorgenomen activiteiten van onze school in schooljaar 2011-2012.
Maar ook kunt u lezen wat we het afgelopen schooljaar gedaan hebben. Tot slot kunt u lezen hoe wij onderwijs geven op de Pacelli.

We hopen dat u, door het doornemen van deze gids, een goed beeld zult krijgen van onze warme school waar we trots op zijn en wat wij samen met de kinderen bereiken.

Mocht u vragen of opmerkingen hebben naar aanleiding van de informatie in de schoolgids, dan gaan wij graag met u hierover in gesprek.

Wij wensen iedereen een leerzaam en gezellig schooljaar toe!

Met vriendelijke groeten, namens het team,

Mw. Kitty Witmond – van der Voort
Directeur

Kbs Pacelli
Damlaan 22
2332 XH Leiden
tel.: 071 – 57 60 858
pacelli@skol.nl
www.pacellschool.nl

Leeswijzer

De schoolgids is in drie delen verdeeld:

- A. Kennismaking
- B. Jaargebonden informatie
- C. Structurele informatie

In de volgende situaties adviseren wij de gids als volgt te lezen:

- Bij oriëntatie op uw schoolkeuze leest u deel A.
- Na aanmelding van uw (eerste) kind leest u deel C zorgvuldig.
- Als u al bekend bent met de school leest u deel B.
- Voor het nazoeken van specifieke afspraken, gebruiken, procedures, enz. kijkt u bij deel C (gebruik de inhoudsopgave).

Inhoudsopgave

Deel A. Kennismaking

1. Welkom op de Pacellischool 6

- 1.1 Een belangrijke keuze **6**
- 1.2 Korte introductie **6**
- 1.3 Het Bestuur **6**

2. Waar de school voor staat 7

- 2.1 Vertrouwen **7**
- 2.2 Effectief onderwijs **7**
- 2.3 De katholieke identiteit **8**

3. Aanmelding 9

- 3.1 Twee situaties **9**
- 3.2 Kleuters **9**
- 3.3 Wisselen van school **10**

Deel B. Jaargebonden informatie

4. Jaarverslag 2010-2011 12

- 4.1 Ontwikkeling van het onderwijs **12**
- 4.2 Personeel **12**
- 4.3 Naschoolse activiteiten **12**
- 4.4 Samenwerking **133**

5. Jaarplannen 2011-2012 134

- 5.1 Ontwikkeling van het onderwijs **14**
- 5.2 Naschoolse activiteiten **14**
- 5.3 Samenwerking **145**

6. Taakverdeling 2010 - 2011 15

- 6.1 Groepen **15**
- 6.2 Groepsgebonden taken **15**
- 6.3 Overige taken **16**

7. Planning 16

- 7.1 Vrije dagen en afwijkende tijden **16**
- 7.2 Jaarrooster schooljaar **17**

8. Ook jaargebonden 17

Deel C. Structurele informatie

9. Personeel 189

- 9.1 Communicatie **19**
- 9.2 Scholing, coaching en leren van elkaar. **19**
- 9.3 Tijdelijke vervanging **19**
- 9.4 Stagiaires **19**
- 9.5 Interne begeleider **20**
- 9.6 Management team **20**

10. Aanwezigheid en opvang 21

- 10.1 Schooltijden **21**
- 10.2 Afmelden als uw kind ziek is **21**
- 10.3 Leerplicht **23**
- 10.4 Extra verlof **21**
- 10.5 TSO (Tussen Schoolse Opvang) **22**
- 10.6 Buitenschoolse opvang **23**

11. Het onderwijs 24

- 11.1 Groepsgrootte **24**
- 11.2 Basisvaardigheden **24**
- 11.3 Onderwijs aan kleuters **24**
- 11.4 Nederlandse taal **26**
- 11.5 Schrijven **27**
- 11.6 Rekenonderwijs **27**
- 11.7 Lezen **28**
- 11.8 Godsdienstonderwijs **29**
- 11.9 Wereldoriënterende vakken **30**
- 11.10 Engels **32**
- 11.11 Bewegingsonderwijs **33**
- 11.12 Expressievakken **33**
- 11.13 Culturele vorming **33**
- 11.14 Techniek onderwijs **33**
- 11.15 ICT **33**

12. Rapportage, vorderingen en leerresultaten 34

- 12.1 Rapporten **34**
- 12.2 Rapportavonden **34**
- 12.3 Het CITO-leerlingvolgsysteem **34**
- 12.4 Doublure/ groep overslaan **35**
- 12.5 Voorgezet onderwijs **35**
- 12.6 Resultaten van het onderwijs **36**

13. Zorg voor de kinderen 37

- 13.1 Onderwijs op maat **37**
- 13.2 Zorgstructuur **37**
- 13.3 Jeugd gezondheidszorg **37**
- 13.4 SMW (school maatschappelijk werk) **38**
- 13.5 Opvoedbureau **39**
- 13.6 Logopedie **39**

14. Veiligheid 40

- 14.1 Sociale en fysieke veiligheid **40**
- 14.2 Begeleiding in de sociaal-emotionele ontwikkeling **40**
- 14.3 Klassenregels en schoolregels **40**
- 14.4 Gedragsprotocol **40**
- 14.5 Regels op het plein **41**
- 14.6 Klachten, contact-/ vertrouwenspersoon **41**
- 14.7 Bedrijfshulpverlening (B.H.V.) **42**

15. Ouders 42

- 15.1 Het belang van samenwerking **42**
- 15.2 Betrokkenheid van ouders **42**
- 15.3 Medezeggenschap **43**
- 15.4 Ouderraad **43**

16. Gebruiken en evenementen 44

- 16.1 Fruit/ melk **44**
- 16.2 Trakteren **44**
- 16.3 Materiaalvoorziening; **44**
- 16.4 Recycling **45**
- 16.5 Gevonden voorwerpen **45**
- 16.6 Schooltoernooien **45**
- 16.7 Schoolreizen en excursies **45**
- 16.8 Schoolfotograaf **46**
- 16.9 foto's van uw kind op de website **46**
- 16.10 Meenemen van....**46**

17. Financiële zaken 46

- 17.1 Schoolfonds **47**
- 17.2 Sponsoring **47**
- 17.3 Schoolverzekering **48**

18. Namen en adressen 48

Deel A

Kennismaking

1. Welkom op de Pacellschool

1.1 Een belangrijke keuze

De basisschool is een stukje van je leven. Voor de kinderen en voor u. Jarenlang is er diezelfde weg van huis naar school en weer terug. Wist u dat u in de loop van de jaren uw kind in totaal zo'n 8000 uren toevertrouwt aan de zorg van de leerkrachten van de basisschool? Dat is een belangrijk deel van een kinderleven. Een school kies je dan ook met zorg.

In dit deel van de schoolgids vertellen wij u de belangrijkste informatie om een eerste indruk te krijgen van de Pacellschool. De andere delen van deze schoolgids bieden u de overige informatie om uw definitieve keuze te kunnen maken.

1.2 Korte introductie

Onze katholieke basisschool Pacelli is een gezellige, kleine buurtschool in de Morswijk in Leiden. Op 1 oktober 2010 hadden we 136 kinderen op school.

We geven gevarieerd en effectief onderwijs met veel aandacht voor de samenwerking tussen kinderen en de ontwikkelingsmogelijkheden op elk niveau.

In de ochtend staan de hoofdvakken (lezen, rekenen, taal) centraal.

In de middag (drie keer per week) werken we thematisch en projectmatig met een programma dat VierKeerWijzer heet, gebaseerd op de theorie van de acht intelligenties waarmee wij van nature vraagstukken oplossen.

Op de Pacellschool zijn we ervan overtuigd dat in een respectvolle en veilige omgeving kinderen goed zullen leren. Het is onze taak de kinderen scherp te houden en uit te dagen. Veel verschillen, maar nog meer overeenkomsten!

Het team hecht veel belang aan open communicatie en betrokkenheid van ouders bij het schoolgebeuren.

1.3 Het Bestuur

Basisschool Pacelli hoort bij de Stichting Katholiek Onderwijs Leiden (SKOL). Deze stichting bestaat al meer dan 150 jaar. Onder het beheer van de SKOL vallen 11 basisscholen, een speciale school voor basisonderwijs en een scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs. Een bovenschools directieteam zet zich in voor de belangen van alle scholen van de Stichting samen.

Op kantoor is dagelijks iemand van het sectorbestuur primair onderwijs van de SKOL te bereiken. Voor adresgegevens zie nr. 18, Namen en adressen

Het bestuur is aangesloten bij het Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM). Dit bureau ondersteunt het bestuur bij personeelszaken, financiën, administratie, onderwijskundige zaken en onderhoud van gebouwen. Voor adresgegevens zie nr. 18, Namen en adressen

2. Waar de school voor staat

Onze onderwijsvisie rust op drie belangrijke pijlers:

- Vertrouwen
- Effectief onderwijs
- De katholieke identiteit

Hieronder lichten we elke pijler apart toe.

2.1 Vertrouwen

'Vertrouwen' is een begrip dat op verschillende manieren een belangrijke rol speelt bij de vormgeving van ons onderwijs.

Leerkrachten en ouders van onze school hebben – vanuit hun maatschappelijke en religieuze opvattingen - vertrouwen in de ontwikkeling en groei van kinderen. Daardoor hebben zij hoge verwachtingen met betrekking tot de leervorderingen van de leerlingen.

Vertrouwen willen wij ook aan de kinderen meegeven. Niet alleen het vertrouwen in hun eigen ontwikkeling, maar ook in hun omgeving én in elkaar. Dit willen wij bereiken door op een open en constructieve manier te communiceren, heldere afspraken te maken over sociaal gedrag en door duidelijk te zijn in wat er van de kinderen verwacht wordt.

Voor elke vorm van samenwerking is wederzijds vertrouwen belangrijk. Dit geldt voor iedere relatie binnen de school (team – ouders; team – kinderen; team onderling). Een ieder heeft daarin zijn eigen verantwoordelijkheid. Door respectvol met elkaar om te gaan ontstaat er een vertrouwen in elkaars doelstellingen en handelen.

2.2 Effectief onderwijs

Het doel van de effectieve school is om het rendement van het onderwijs zo hoog mogelijk te maken. Uit onderzoek is gebleken dat scholen die een hoog rendement behalen, gemeenschappelijke noemers hebben, namelijk:

- Er heerst een ordelijk en veilig leerklimaat.
- Er is een sterk onderwijskundig leiderschap.
- Het accent ligt op de verwerving van basisvaardigheden (Met name het taalonderwijs, want taal is de basis van al het denken, dus leren en communiceren.)
- Leerkrachten en ouders hebben hoge verwachtingen met betrekking tot de leervorderingen van de kinderen, we stellen hoge doelen
- De leervorderingen van de kinderen worden systematisch gevolgd.
- Er is een open communicatie. Ouders zijn betrokken bij de school.

Deze bewezen succesfactoren voor een hoog rendement komen als volgt terug in het onderwijs van de Pacellschool:

Een ordelijk en veilig leerklimaat. (zie hoofdstuk 14 voor verdere uitwerking)

Aan het begin van elk jaar bepalen de leerlingen samen met hun leerkracht de omgangsregels voor elkaar. Dankzij die omgangsregels, de drie schoolbreed vastgestelde schoolregels en het gedragsprotocol is er helderheid over de omgang met elkaar, waardoor kinderen zich veilig kunnen voelen. De nadruk ligt op de begeleiding van kinderen in hun sociaal-emotionele ontwikkeling en het leren oplossen van problemen.

Naast de sociale veiligheid is er ook aandacht voor het leerklimaat. De leerdoelen moeten voor de leerlingen helder en uitdagend zijn en aangepast aan elk individu. De werkwijzen moeten recht doen aan de ontwikkelingsfase van de kinderen en de leermiddelen moeten adequaat zijn.

Leerlingen moeten zich ook serieus genomen voelen. Daarom willen wij steeds meer toe naar werkvormen, waarbij leerlingen meer zelfstandigheid en inbreng krijgen.

Het plezier in het schoolwerk blijft het belangrijkste. Een kind zal alleen plezier in het werk houden als het zich door school, ouders en medeleerlingen gesteund weet en gewaardeerd voelt. Voor de

leerlingen betekent dit: elkaar helpen binnen de groepsactiviteiten en begrip opbrengen voor het niveau van een ander.

Accent op de verwerving van basisvaardigheden. (zie hoofdstuk 11 voor verdere uitwerking)

Ons onderwijs is in principe gericht op een evenwichtige, brede ontwikkeling van onze kinderen, maar door het accent te leggen op de basisvaardigheden (Nederlandse taal, lezen en rekenen), ontwikkelt het kind het zelfvertrouwen dat hij nodig heeft om in de toekomst deel te nemen aan de wereld om hem heen. Goed en leuk taalonderwijs krijgt hoge prioriteit, want taal is de basis van al ons denken.

Hoge verwachtingen met betrekking tot de leervorderingen.

Ons doel is om elk kind op zijn persoonlijk hoogste niveau te brengen, niet alleen cognitief en sociaal-emotioneel, maar ook creatief. Daarbij kijken wij natuurlijk wat bij uw kind past en wat hij aankan.

De hoge verwachtingen hebben wij niet met betrekking tot de prestaties van elk kind in verhouding tot de anderen, maar in verhouding tot eerder gemeten prestaties van elk individu. Vandaar dat wij spreken over hoge verwachtingen met betrekking tot de leervorderingen. Ook vinden wij het belangrijk om zelf (los van methodes) heldere en uitdagende leerdoelen te formuleren. Dit moet het uitgangspunt zijn voor het inzetten van adequate leermiddelen.

Systematisch volgen van de leervorderingen. (zie hoofdstuk 12 voor verdere uitwerking)

De meeste methodes waar we mee werken bieden regelmatig toetsen om te controleren of het geleerde beheerst wordt. Naast deze methodegebonden toetsen nemen wij ook methode onafhankelijke toetsen af van het CITO leerling - volgsysteem. Hiermee worden de vorderingen van de leerlingen door alle jaren heen gevolgd.

Een open communicatie.

Een voor iedereen doorzichtige organisatie met duidelijke regels en afspraken draagt er zorg voor dat openheid wordt gewaarborgd.

Leerkrachten en ouders zijn partners in de opvoeding van de kinderen. Daarom informeren wij de ouders regelmatig en duidelijk. Van de ouders verwachten we een grote betrokkenheid bij het onderwijs. Wij nodigen de ouders uit mee te denken over schoolzaken.

Een sterk onderwijskundig leiderschap.

Hoeveel we willen bereiken met de kinderen en hoe we dat vormgeven bespreken we in team en bouwvergaderingen. Maar ook in het managementteam komen de doelen die we stellen regelmatig ter sprake. Het managementteam zet onder leiding van de directeur duidelijke lijnen uit en brengt acties op gang. Dit in goed overleg met de oudervertegenwoordiging: de medezeggenschapsraad (MR).

2.3 De katholieke identiteit

De Stichting Katholiek Onderwijs Leiden biedt onderwijs op katholieke grondslag aan de leerlingen van het primair en voortgezet onderwijs. Wij vinden het belangrijk dat de leerlingen kennis maken met verhalen uit de bijbel. Door deze verhalen ontwikkelen leerlingen een beeld van God zoals die gestalte krijgt in Jezus van Nazareth. Wij laten ons inspireren vanuit een steeds vernieuwende interpretatie van de verhalen uit de bijbel.

Door kennis te laten maken met verschillende geestelijke stromingen, en de waarden die daar in centraal staan, geloven wij dat leerlingen het vertrouwen ontwikkelen in zichzelf en in de ander.

- Dit betekent dat het *respect* voor ieder mens centraal staat. Elk mens, elk kind, is uniek. Ieder mens is anders maar gelijkwaardig. Respect is wederzijds, ook ten aanzien van de (religieuze) eigenheid van het individu. Leren over en van elkaar speelt een belangrijke rol in ons onderwijs. Respect betekent ook eerbied hebben voor de wereld om ons heen en onze medemensen.
- Dat betekent ook oog hebben voor de ander die het minder goed heeft, oftewel *solidariteit*. Wij trachten medeverantwoordelijkheid te ontwikkelen met name voor de zwakkeren in de samenleving, en inzet voor een betere toekomst.

- Met de ontwikkeling van een solidaire en respectvolle levenshouding kan het *vertrouwen* groeien. Een gezond vertrouwen in de eigen persoon, de ander en in de toekomst. Dat betekent het bieden van perspectieven en nieuwe kansen, zonder mensen uit te sluiten, en een gezond optimisme en hoop op een betere wereld.
- Een goede omgeving doet *verwondering* ontwikkelen, roept levensvragen op; het creëert het besef dat er niet alleen vragen van het verstand maar ook van het hart zijn. Verhalen uit de bijbel vragen om een gevoeligheid voor de symboliek die de basis is voor een goede interpretatie van deze verhalen. Leerlingen leren om te gaan met levensvragen gaat verder dan alleen kennis te ontwikkelen over de eigen en andere tradities. De waarden die wij meegeven dragen ertoe bij dat het kind een positieve houding ontwikkelt en dat het kan bijdragen tot een rechtvaardige en verdraagzame samenleving.

3. Aanmelding

3.1 Twee situaties

Bij de aanmelding onderscheiden wij twee verschillende situaties. De eerste is de situatie waarbij u uw kleuter aanmeldt om voor het eerst naar school te gaan. De tweede is de situatie waarbij uw kind wisselt van school.

3.2 Kleuters

Het eerste contact

Om tijdig de nodige voorzieningen te kunnen treffen vinden wij het prettig om ruim van tevoren (tenminste een half jaar voordat een kind vier jaar wordt) te weten welke nieuwe leerlingen wij op school kunnen verwachten.

Rond de derde verjaardag van een kind ontvangen de ouders automatisch een uitgebreide brochure vanuit de gemeente, waarin veel informatie over "het basisonderwijs" wordt verstrekt. Voor vele ouders vormt dat de aanleiding om contact op te nemen met een of meer basisscholen in de buurt.

Persoonlijk gesprek

Als u overweegt om uw kind op de Pacellischool te plaatsen - of als u voorlopig alleen informatie wilt hebben – dan kunt u een afspraak maken voor een persoonlijk gesprek met de directeur, Kitty Witmond. Tijdens dit gesprek kunt u allerlei vragen over school en onderwijs stellen. Een rondleiding door het gebouw is onderdeel van het gesprek.

Inschrijving

Als u besluit om uw kind in te laten schrijven, vragen wij u een mapje met persoonsgegevens in te vullen.

Wennen

Ongeveer twee maanden vóór de vierde verjaardag van uw kind ontvangt u thuis bericht over de kleutergroep, waarin uw kind verwacht wordt. Het kind mag dan - na overleg met de betrokken leerkracht - komen wennen. Op een gele vragenlijst noteert de leerkracht samen met u gegevens, die de ontvangende leerkracht moet kennen om uw kind goed op te kunnen vangen. Uw kind komt dan maximaal 5 ochtenden of middagen in de groep wennen.

Soms wordt bij een aanmeldingsgesprek of tijdens de wenperiode duidelijk, dat een kind de basisschool waarschijnlijk alleen met problemen en met veel extra zorg zal kunnen doorlopen. Tijdens de gewenningsbezoeken wordt de aspirant-leerling dan extra geobserveerd en wordt er met de ouders overlegd of plaatsing op onze school wel het beste is.

Definitieve aanmelding

Pas ná de gewenningsbezoeken kan de aanmelding van een nieuwe leerling definitief worden. We vragen u wel om de gegevens van uw kind voor die tijd in te leveren, zodat we de inschrijving kunnen voorbereiden.

3.3 Wisselen van school

Als uw kind van een andere school komt dan doorlopen wij de volgende procedure:

- U en uw kind hebben een persoonlijk gesprek met de directeur.
- Er vindt een voorlopige aanmelding plaats.
- De directeur vraagt aan de school waar uw kind onderwijs volgde naar relevante informatie.
- Indien geen bezwaren naar voren komen, wordt uw kind definitief als leerling van onze school ingeschreven;.

Begint een kind direct ná een vakantie op onze school, dan wordt (in overleg met de vorige school) getracht om het kind in de week vóór de betreffende vakantie een dag op onze school te laten doorbrengen om alvast kennis te maken met de nieuwe leerkracht en klasgenoten;.

De overschrijving en het doorgeven van informatie (in de vorm van een onderwijskundig rapport) over de leerling wordt door de scholen onderling geregeld.

Overname beleid Leidse scholen

In Leiden hebben de scholen onderling afgesproken dat het niet vanzelfsprekend kan zijn dat kinderen van scholen wisselen. Als ouders ervoor kiezen een andere school voor hun kind te zoeken, terwijl er geen sprake is van verhuizing, is het gebruikelijk dat zij geadviseerd worden/ eerst in gesprek gaan met de directeur van de school van het kind.

Dit is zo, omdat we het belangrijk vinden, dat in geval van problemen, scholen en ouders in eerste instantie de problemen oplossen waar deze zich voordoen. Ook is wisseling van school een grote en belangrijke verandering voor een kind. We willen voorkomen dat hier te licht over wordt gedacht en/of hier (te) snel over wordt besloten.

Deel B

Jaargebonden informatie

4. Jaarverslag 2010-2011

4.1 Ontwikkeling van het onderwijs

Het VierKeerWijzer onderwijs (meervoudige intelligentie) kreeg dit schooljaar weer een nieuwe impuls onder begeleiding van Marco Bastmeijer van Klasse(n)Advies. We zijn nu zo ver dat we de certificering kunnen aanvragen!

Na maart heeft dit schooljaar in het kader gestaan van evaluatie en bezinning. We hebben van alle vakken de balans opgemaakt en gekeken hoe we in de toekomst verder willen. Toen op 31 mei de schoolinspectie onze school bezocht, hadden we al een nieuw plan liggen voor de komende jaren. U leest daar meer over in hoofdstuk 5.

De inspecteur heeft ons onderwijs een voldoende gegeven. Er waren extra complimenten voor het veiligheidsbeleid, het pedagogisch klimaat en voor de administratie van de zorgstructuur.

In ons onderwijs zal woordenschat en taal de komende jaren meer aandacht moeten krijgen.

Naast de "gewone" activiteiten zoals sportdag en schoolreisje, zijn de kinderen weer naar o.a. diverse Leidse musea geweest, bezocht groep 5/6 Het Bewaarde Land, ging groep 7/8 naar de waterzuivering, groep 4 naar de kinderboerderij en de kleuters naar de Hortus en naar het LUMC voor de berendokter.

We organiseerden voor de hele school het Geluksmuseum als viering van het einde van het schooljaar en we kregen eind juni bezoek van Pabo-studenten die een natuurdag voor de hele school organiseerden.

Groep 4 had dit schooljaar de verantwoordelijkheid voor de school(moes)tuin. Samen met onze conciërge Aad Keijzer en twee studenten van het Wellant College hebben de kinderen sla, wortels, boontjes en nog veel meer groenten gekweekt.

Nascholing van het personeel bestond o.a. uit de jaarlijkse BHV-cursus, drie keer een begeleidingsmiddag VierKeerWijzer, bijwonen van de themadag van het Samenwerkingsverband (WSNS), 1^e jaar master Taal (Synthia), een middag Excellentie en Plusklas, en de start van het rekenaarsproject.

4.2 Personeel

In schooljaar 2010-2011 is er gezocht naar een nieuwe directeur voor de Pacellschool. Dat was niet gemakkelijk. In december is mw. Kitty Witmond – van der Voort aangesteld en zij is per 1 maart begonnen.

Marian van Leeuwen bleek begin dit schooljaar erg ziek te zijn. We waren erg verdrietig toen zij in de herfstvakantie aan een hersentumor overleed.

Helaas werd onze intern begeleider en leerkracht groep 3 Rob van Veen in de zomervakantie ernstig ziek. Hij is eind juli overleden aan de gevolgen van blaaskanker.

De juffen Joyce en Ingrid werden zwanger. Niet alles ging zoals gehoopt en beide hebben zich een tijd ziek moeten melden. Dave Holswilder heeft groep 7/8 opgevangen en voor groep 4 zijn er twee nieuwe collega's aangetrokken, Tessa Reitsema en Debbie de Vries. Tessa blijft bij ons in het nieuwe schooljaar.

Nico Niersman, vakleerkracht gym, gaf aan dat hij meer op 't Klankbord (zijn eigen school) wilde werken. Eind van het schooljaar hebben we een nieuwe vakleerkracht aangetrokken: Niels van der Meij.

Ons teamuitje in juni was georganiseerd door Annet en Synthia en ging naar Amsterdam. Daar bezochten we de Amsterdam Dungeons (grrriezelig!!) en gingen we uit eten.

4.3 Naschoolse activiteiten

Met hulp van TOS (ThuisOpStraat) is er voor de Morswijk een combinatiefunctionaris aangetrokken (zie ook 5.2): Joey Wilmot. Hij doet met de kinderen op maandag tussen de middag activiteiten en is op maandag, dinsdag en woensdagmiddag actief in de buurt. Joey verzorgt gastlessen (clinics) die in de gymlessen op maandag worden uitgevoerd.

4.4 Samenwerking

De medezeggenschapsraad heeft zich dit schooljaar gebogen over de jaarlijkse vraagstukken; de formatie en begroting en de schoolgids. Zij heeft kritisch gekeken naar de uitvoering van verbeterpunten naar aanleiding van de oudertevredenheid-enquête.

De ouderraad heeft dit schooljaar speciale aandacht gehad voor het meer sprankelend vieren van de verschillende festiviteiten. Daarnaast heeft zij zich bijzonder ingezet voor het binnenhalen van de vrijwillige ouderbijdrage. Het kunnen vieren van de festiviteiten is hier tenslotte toch van afhankelijk. Het is mooi te kunnen melden dat hun werk positief resultaat heeft gehad!

De leerlingenraad bestond dit schooljaar uit Annabel (groep 4), Nikita (groep 5), Lynn (groep 6), Selma (groep 7) en Czeska (groep 8). De kinderen hebben zich bezig gehouden met de verfraaiing van de school, maar ook met het bespreken van de resultaten van de leerlingenenquête.

Onze school heeft dit jaar weer actief deelgenomen aan de diverse kwaliteitscirkels die vanuit het bestuur georganiseerd worden: IB-kwaliteitscirkel, ICT-kwaliteitscirkel en de Bouwcoördinatoren-kwaliteitscirkel.

Vanuit de directie zijn er contacten gelegd met TOS (ThuisOpStraat), JES (coördinatie onderwijskansen), de peuterspeelzalen en andere basisscholen in Leiden en omgeving.

5. Jaarplannen 2011-2012

5.1 Ontwikkeling van het onderwijs

Het komende jaar zal onze aandacht vooral op de hoofdvakken gericht zijn.

Rekenen:

In juni zijn we met een traject begonnen waarbij we de huidige rekenmethode naar de leerlijnen van rekenen zullen herstructureren. Daarbij komen ook het directie instructiemodel, het werken met combinatiegroepen en het kritisch analyseren van de leerresultaten aan bod. Het traject wordt in september 2012 afgesloten.

Lezen:

De vrijleesuren worden uitgebreid naar 4 x per week een half uur. Dan heb je natuurlijk ook veel boeken nodig en die zullen op zeer korte termijn worden uitgezocht en aangeschaft. De bibliotheek krijgt een eigen plek in de school, toegankelijk voor alle groepen en een eigen coördinator: juf Simone.

Daarnaast gaan we ons oriënteren op een nieuwe methode technisch lezen en richten we op de leesstrategieën van begrijpend lezen.

Aanvankelijk lezen en rekenen inde kleuterbouw:

Is Ik en Ko nog steeds voldoende voor ons onderwijs? De kleuterjuffen gaan Ik en Ko uitgebreid vergelijken met Piramide en met Kleuterplein.

Woordenschat:

Synthia Lepoeter gaat als eindproduct van haar masterstudie Taal een hele nieuwe woordenschatlijn opzetten voor de hele school, in samenwerking met de leerkrachten en de Intern Begeleider.

VierKeerWijzer (Meervoudige Intelligentie):

We gaan voor de certificering! Daarnaast kijken we in hoeverre de huidige structuur past bij onze kinderen; goed evalueren dus en aanpassen.

Toetsen

Nieuwe DMT (= drie minutentoets lezen) en overgang naar de nieuwe AVI-niveaus. Daarnaast het aanschaffen van Cito-woordenschat. Alle oude toetsen worden vervangen.

Blijvende aandacht voor:

De groeiende signalen dat kinderen buiten school niet voldoende op een goede manier weten om te gaan met digitale communicatie.

De aanschaf en invoering van de methode Kinderen en hun Sociale Talenten.

5.2 Naschoolse activiteiten

Sinds dit schooljaar is er in de Stevenshof / Morswijk een combinatiefunctionaris (CF) werkzaam.

De belangrijkste taak van de combinatiefunctionaris is een brug bouwen tussen onderwijs en sport. De scholen in de Mors gaan voor de komende 3 jaar werken met zo'n combinatiefunctionaris. Joey Wilmot is op deze functie benoemd. Hij is in dienst van de stichting Thuis Op Straat Leiden. TOS zorgt voor de leefbaarheid en sociaal klimaat op straat, in de wijk en op het plein.

De CF werkt voor iedere school op een vaste dag. Voor de Pacellischool is dat op maandag. Daarnaast organiseert hij op de woensdagmiddag en in de vakanties extra (sport) activiteiten in de wijk.

Het doel van de combinatiefunctionaris is om kinderen een actieve leefstijl te laten ontwikkelen.

Wij denken dat het van groot belang is kinderen vanaf jonge leeftijd te motiveren om meer te bewegen. De belangrijkste redenen hiervoor zijn dat meer bewegen een positieve invloed heeft op de fysieke, mentale en sociale ontwikkeling en de gezondheid van het kind. We willen de kinderen

een sportieve leefstijl laten ontwikkelen door middel van het creëren van een breed, laagdrempelig sportaanbod.

Het programma bestaat o.a. uit:

- Extra programma's tijdens de overblijfpauzes
- Aanbod van naschoolse activiteiten
- Clinics tijdens de gymles
- Sportprogramma's in de wijk en tijdens de vakanties.

De kinderen en de ouders worden regelmatig op de hoogte gebracht van de activiteiten.

Het programma van het basisteam van TOS gaat ook gewoon door. Met de komst van de CF is er nog meer sportief aanbod.

5.3 Samenwerking

Voor de school staat de samenwerking met de peuterspeelzalen dit schooljaar centraal om een goede doorgaande lijn met elkaar te kunnen opzetten.

Natuurlijk hechten we net als voorgaande jaren veel waarde aan de samenwerking met de Medezeggenschap Raad, Ouderraad en met de Leerlingenraad.

5.4 Algemeen

- Zal het protocol doorstroom groep 2- groep 3 opnieuw uitgewerkt worden
- Zal de warme overdracht procedure (PO-VO) verder in praktijk worden gebracht.
- Wordt er contact gezocht met de Antoniuskerk, zodat het programma van de kerk ook op de Pacelli ter inzage ligt voor katholieke gezinnen.

6. Taakverdeling 2011 – 2012

6.1 Groepen

Kbs Pacelli telt komend jaar 6 leerling-groepen:

- Twee groepen 1/2
- Groep 3
- Groep 4
- Groep 5/6
- Groep 7/8

6.2 Groepsgebonden taken

In schooljaar 2010-2011 zullen de leerkrachten als volgt les geven in de groepen:

groep	maandag	dinsdag	woensdag	donderdag	vrijdag
1/2 A	Synthia Lepoeter	Synthia Lepoeter	Synthia Lepoeter	Hanneke Vink	Synthia Lepoeter
1/2 B	Tessa Reitsema	Tessa Reitsema	Tessa Reitsema	Tessa Reitsema	Hanneke Vink
3	Nel Mesman	Nel Mesman	Nel Mesman	Bianca vd Linden	Bianca vd Linden
4	Joyce Westerling	Joyce Westerling	Joyce Westerling	Ingrid Brummelink	Ingrid Brummelink
5/6	Annet Versteegen	Annet Versteegen	Annet Versteegen	Annet Versteegen	Annet Versteegen
7/8	Connie v Velzen	Connie v Velzen	Connie v Velzen	Connie v Velzen	Marlies Klijn
Vakleerkracht gym			Niels vd Meij		
ICT					Connie v Velzen
Intern Begeleider		vacature		vacature	
Directie	Kitty Witmond	Kitty Witmond	Kitty Witmond	Kitty Witmond	
Onderwijs-assistente	Simone Piederiet	Simone Piederiet	Simone Piederiet	Simone Piederiet	
conciërge	Aad Keijzer	Aad Keijzer	Aad Keijzer	Aad Keijzer	Aad Keijzer
Administratief medewerkster				Sylvia vd Meijden	

6.3 Overige taken

Andere taken van leerkrachten:

Naast de lesgebonden taken wordt een grote hoeveelheid taken door de leerkrachten uitgevoerd in de uren vóór en na schooltijd. Daarvoor is een uitgebreide taakverdeling gemaakt.

Enkele leerkrachten zijn gedeeltelijk vrijgesteld van het lesgeven in de groep voor het verrichten van andere belangrijke taken.

- Voor interne begeleiding: besteedt 2 lesvrije dagen per week aan extra zorg voor leerlingen en het begeleiden van leerkrachten op dit gebied. Op dit moment is er een vacature.
- Voor administratie: Sylvia v.d. Meijden werkt 1 ochtend per week aan onze algemene administratie
- Voor het computerwerk: juf Connie besteedt ongeveer 1/ 2 dag per week aan de ICT voor school.
- Juf Connie en de IB-er (vacature) zijn contactpersonen
- Juf Synthia heeft enkele woensdagen studieverlof. Een aantal zal mogelijk worden vervangen door juf Hanneke

7. Planning

7.1 Vrije dagen en afwijkende tijden

Vakantie rooster 2011-2012

Leidens Ontzet:	3 oktober 2010
Herfstvakantie:	17 t/m 21 oktober 2011
Kerstvakantie:	26 december 2011 t/m 6 januari 2012
Voorjaarsvakantie:	20 februari t/m 2 maart 2012
Goede Vrijdag en Pasen:	6 en 9 april 2012
Meivakantie :	23 april t/m 4 mei 2012
Hemelvaart:	17 en 18 mei 2012
Pinksteren:	28 mei 2012
Zomervakantie:	9 juli t/m 17 augustus

Vrije dagen voor de hele school

In verband met de studiedagen van het team zijn alle kinderen enkele extra dagen vrij.

Het komende jaar vallen die studiedagen op:

Vrijdag 26 augustus 2011

Maandag 5 t/m woensdag 7 september 2011

Vrijdag 7 oktober 2011

Vrijdag 17 februari 2012

Vrije middagen voor de alle groepen

De laatste vrijdagmiddag van het schooljaar zijn alle groepen vrij. De laatste schooldag valt op 6 juli 2012.

7.2 Jaarrooster schooljaar 2011-2012			
Augustus 2011		Februari 2012	
Ma 15	Eerste schooldag school	Di 7 t/m 9	Cito eindtoets
Vrij 26	Studiedag team, kinderen vrij	Wo 8	Scholentoernooi dammen
Ma 29	Informatieavond ouders 19.30 uur	Ma 20 t/m vrij	Voorjaarsvakantie
Wo 31 t/m vrij 2 sept	Kamp groep 8	2 maart	
September 2011		Maart 2012	
Ma 5 t/m wo 7	Studiedagen team, kinderen vrij	Do 22	Ouders in de klas
Ma 12	Ouders in de klas	Ma 26	Rapport groep 3 t/m 7
Wo 21	Scholentoernooi slagbal	April 2012	
Vrij 30	Hutspot eten	Ma 2 en di 3	10 minutengesprekken
Oktober 2011		Wo 4	Voetbaltoernooi jongens
Ma 3	Leidens Ontzet, kinderen vrij	Do 5	Paasontbijt en Paasviering
Vrij 7	Studiedag team, kinderen vrij	Vrij 6	Goede vrijdag, vrij
Ma 17 t/m Vrij 21	Herfstvakantie	Ma 9	Pasen, vrij
November 2011		Wo 11	Voetbaltoernooi meisjes
Di 15	Ouders in de klas	Wo 25	veldkorfbal
Wo 23	Hardrijden op de schaats	Ma 23 t/m vrij 4 mei	Meivakantie
Ma 28	Rapport groep 1 t/m 8 mee	Mei 2012	
Ma 29	Ontvangst Iln gr 8 door Bona	Vrij 11	Ouders in de klas
December 2011		Do 17 en vrij 18	Hemelvaartsdag, vrij
Ma 5	Sint	Vrij 25	Viering Pinksteren
Ma 12	10 minutengesprekken	Ma 28	Pinksteren, vrij
Di 13	10 minutengesprekken	Wo 30	Sportdag?
Do 22	Kerstavond viering	Juni 2012	
Vrij 23	Ochtend kerstviering	Wo 6	Reserve sportdag?
Di 27	Basketbal schooltoernooi	Ma 11	Rapport 1/2
Ma 26 t/m Vrij 6 jan. 2012	Kerstvakantie	Wo 13	handbaltoernooi
Januari 2012		Ma 18	10 minutengesprekken 1/2
Ma 9	Eerste schooldag nieuwe jaar	Di 19	Schoolreisje 1 t/m 7
Wo 25	Ouders in de klas	Juli 2012	
		Ma 2	Rapporten 3 t/m 7
		Vrij 6	Zomervakantie 12.00 uur

We proberen het jaarrooster zo goed mogelijk samen te stellen. Het blijkt echter dat gedurende het schooljaar data soms verschuiven. Onze excuses daarvoor.

8. Ook jaargebonden

De belangrijkste jaargebonden informatie staat in dit deel van de schoolgids. In deel C kan toch ook informatie staan die jaargebonden is, maar die om diverse redenen niet in deel B zijn gezet. Dit zijn:

11.10 Het jaarprogramma van godsdienst

12.5 Resultaten van het onderwijs

17.1 Het schoolfonds

Deel C

Structurele informatie

9. Personeel

9.1 Communicatie

Binnen de schoolorganisatie zijn er verschillende overleggen. Tijdens die overleggen wordt het onderwijskundig beleid geëvalueerd en bijgestuurd.

- teamvergaderingen: het hele team op die dag aanwezig (1 keer per 3 weken)
- bouwvergaderingen: het team die dag aanwezig verdeelt zich na een korte plenaire bespreking in onderbouw (groepen 1 t/m 4) en bovenbouw (groepen 5 t/m 8) (1 x per drie weken)
- VierKeerWijzer-werkbesprekingen: het hele team die dag aanwezig houdt zich bezig met het VierKeerWijzer-onderwijs (1 x per drie weken)
- Managementteamvergaderingen: directie spreekt met een onderbouwleerkracht en een bovenbouwleerkracht over de ontwikkeling van het onderwijs. Samen vormen zij het management (een keer per 6 weken)
- IB-vergaderingen: de directeur en de intern begeleider bespreken de zorg en de zorgleerlingen (1 x per twee weken)
- Groepsbesprekingen: de intern begeleider spreekt met leerkrachten afzonderlijk over de voortgang van de kinderen in de klas (3 x per jaar)
- Duo-vergaderingen: de duo-partners brengen elkaar wekelijks verslag uit

9.2 Scholing, coaching en leren van elkaar.

Het onderwijs is voortdurend in beweging. Ook op onze school zijn we bezig met een groei op allerlei gebied. Om dit goed te doen volgen vrijwel alle leerkrachten scholingsbijeenkomsten. De meeste bijeenkomsten vinden plaats in de avonden of op woensdagmiddag. Een paar keer per schooljaar is de school voor een studie- of trainingsbijeenkomst van de leerkrachten een hele of halve dag gesloten. De data staan in het jaarrooster vermeld. Of de dagen worden ruim van tevoren in de weekbrief bekend gemaakt.

Vindt de scholing onder schooltijd plaats dan worden individuele leerkrachten vrij geroosterd.

Minimaal 1 keer per schooljaar gaan leerkrachten bij elkaar kijken in de klas, dit noemen we collegiale consultatie. Op deze manier stemmen we ons onderwijs beter op elkaar af en leren de leerkrachten van elkaar.

9.3 Tijdelijke vervanging

Op onze school werken 10 leerkrachten. De leerkrachten werken verdeeld over de 6 groepen. We vinden het belangrijk dat kinderen zoveel mogelijk dezelfde personen voor zich zien. Ook besteden we veel zorg aan een goede communicatie en afspraken tussen de verschillende leerkrachten van dezelfde groep. Ook als een groep één vaste leerkracht heeft moet hij of zij wel eens vervangen worden.

Naast lesgevende taken hebben verschillende leerkrachten extra taken, die ze onder andere onder schooltijd uitvoeren.

Bij ziekte proberen we zoveel mogelijk vaste invallers in te schakelen, die bij de kinderen bekend zijn. Zijn er twee leerkrachten die samen de zorg voor een groep hebben, dan proberen deze zoveel mogelijk elkaars afwezigheid op te vangen.

De kinderen worden, zonder duidelijke en tijdige aankondiging vooraf, nooit naar huis gestuurd.

9.4 Stagiaires

De school biedt toekomstige leerkrachten de mogelijkheid om het vak te leren. In overleg wordt bepaald voor welke groepen stageafspraken worden gemaakt. Wij verlenen vooral onze medewerking aan studenten van de Pabo afdeling van de Hogeschool Leiden. Hierdoor zijn ook hun begeleidende docenten bij ons bekend.

Tijdens de lessen van stagiaires blijft de eigen leerkracht in principe in de groep aanwezig. Deze blijft dan ook verantwoordelijk voor wat er gebeurt.

Dat is niet het geval als er sprake is van een 4^e jaars-PABO-student. Deze **Leraar In Opleiding (LIO)** krijgt volgens duidelijke afspraken en onder begeleiding van de eigenlijke leerkracht een tijd lang de verantwoordelijkheid over een groep.

Als Leidse school verlenen wij zo nu en dan ook onze medewerking aan onderzoekjes van studenten van de faculteit Onderwijskunde van de universiteit.

We doen dat alleen als het doel van een onderzoek duidelijk wordt aangegeven en wij het idee hebben zelf (ook) iets met de resultaten ervan te kunnen doen.

Nadat wij medewerking hebben toegezegd laten wij studenten zoveel mogelijk zelf aan ouders verklaren, wat het onderzoek beoogt. Ook wordt aan de ouders altijd toestemming gevraagd of hun kind mee mag doen aan een onderzoek!

9.5 Interne begeleider

De taak van een IB-er (**I**nterne **B**egeleider) is in het kort het best als volgt te beschrijven: De IB-er helpt leerkrachten met een goed klassenmanagement en didactische werkvormen en helpt de leerkrachten met het goed onderwijs geven aan kinderen die extra zorg behoeven.

Dit kan zijn voor kinderen die extra oefening nodig hebben, maar ook voor kinderen die extra uitdaging nodig hebben. Dit kan zijn voor kinderen die op leervlak zorg vragen, maar ook op sociaal-emotioneel gebied. De IB-er zet samen met de directeur de lijn uit die gevolgd wordt om zorgkinderen zo snel mogelijk te herkennen. Ook de te volgen procedures en stappen brengt hij in kaart. Hij begeleidt leerkrachten bij het zoeken naar passende lesstof en het goed inzetten hiervan. Daarnaast kan hij actief betrokken zijn bij oudercontacten. De IB-er bewaakt de voortgang van de zorg voor al onze 'zorgkinderen' door hun hele schoolloopbaan heen.

De IB-er onderhoudt de externe contacten, als de zorg die een kind nodig heeft niet alleen binnen school gevonden kan worden. Op dit moment is er een vacature.

Op onze school wordt gewerkt met een goed uitgewerkte zorgstructuur. Met het oog op de ontwikkeling richting passend onderwijs, ontwikkelt de school zich ook op gebied van expertise van verschillende zorgproblematieken.

Schooljaar 2010-2011 is er SKOL breed een excellentie project van start gaan. In dit project wordt een manier van werken ontwikkeld om in de toekomst vooral kinderen die meer aankunnen, goed te kunnen bedienen. De Pacellschool sluit vanaf schooljaar 2011-2012 aan met het selecteren van kinderen die een dag in de week naar de (gedeelde) plusklas van 't Klankbord kunnen gaan. Juffrouw Joyce Westerling is de contactpersoon van school.

9.6 Managementteam

Hoewel onze school aan het hoofd een directeur heeft, bedenkt en bepaalt deze niet alleen hoe er op school gewerkt wordt en wat er allemaal gaat gebeuren. Dit gebeurt in overleg met alle betrokkenen van school: medewerkers, ouders en kinderen.

Ook het stroomlijnen en het bewaken van dit proces hoeft de directeur gelukkig niet alleen te doen. Ze krijgt hulp van onder andere het managementteam. Dit is een team van 2 leerkrachten en de directeur. Een maal per zes weken praten zij samen over de doelen van school, de leerpunten en de actuele gang van zaken. Op deze manier hopen we ons beleid actueel en breed gedragen te houden.

10. Aanwezigheid en opvang

10.1 Schooltijden

Schooljaar 2011-2012 kent onze school de volgende schooltijden:

Maandag:	8.30 – 12.00 uur	en	13.00 – 15.00 uur
Dinsdag:	8.30 – 12.00 uur	en	13.00 – 15.00 uur
Woensdag:	8.30 – 12.15 uur		
Donderdag:	8.30 – 12.00 uur	en	13.00 – 15.00 uur
Vrijdag:	8.30 – 12.00 uur	en	13.00 – 15.00 uur

Het schoolgebouw gaat voor alle leerlingen – zowel 's morgens als 's middags- een kwartier voor aanvang van de lessen open (inlooptijd).

Alle ouders kunnen hun zoon of dochter voor schooltijd in het lokaal brengen, maar wilt u er op letten, dat de lessen op tijd kunnen beginnen!

Na schooltijd halen de ouders van groep 1/ 2 hun kind binnen op, graag wachten op de gang.

Uiteraard zijn alle ouders, in alle groepen voor en na schooltijd welkom als zij vragen of opmerkingen hebben die de leerkracht moet weten. Ook voor het maken van een afspraak kunnen ouders tijdens de inloop bij de leerkrachten terecht.

10.2 Afmelden als uw kind ziek is

We rekenen erop dat als uw kind ziek is, u hem/haar afmeldt. Het liefst voor 8.30 uur. Dit kunt u doen door de school te bellen. Onze conciërge, meneer Aad, is dagelijks vanaf 7.30 uur op school.

De leerkrachten houden dagelijks een absentielijst bij en als een kind afwezig is zonder afmelding, controleert de leerkracht dit verzuim. Dit doen we met het oog op de veiligheid van de kinderen.

10.3 Leerplicht

Momenteel is uw kind vanaf 5 jaar leerplichtig. Toch is het zeer gewenst dat uw kind vanaf 4-jarige leeftijd regelmatig de school bezoekt. Voor een 4-jarig kind kan schriftelijk verlof worden aangevraagd. Zodra uw kind 5 jaar wordt, kunt u (indien gewenst) voor ten hoogste 5 uur per week vrijstelling van schoolbezoek krijgen. Dit verlof kan met toestemming van de directeur tot 10 uur worden uitgebreid. Vanaf het zesde levensjaar vervalt deze regeling. Dan gelden dezelfde verlofregels die ook voor de meeste werknemers gelden.

Korte vakanties of lange weekenden onder schooltijd zijn **niet** toegestaan! De directie is verplicht verzuim te melden aan de ambtenaar leerplichtzaken.

Natuurlijk kan het voorkomen dat u voor bijzondere activiteiten toch denkt dat uw kind in aanmerking komt voor verlof buiten schoolvakanties. In dat geval kunt u een aanvraag formulier ophalen bij de directeur. Deze laatste zal uw verlofaanvraag dan in overweging nemen. (zie punt 10.4; extra verlof)

10.4 Extra verlof

Er zijn tal van redenen waarop een kind eens een dag extra verlof nodig kan hebben. Bijv. bij belangrijke gebeurtenissen in gezin of familie. Dergelijk verlof kan door de ouders bij de directeur worden aangevraagd.

Verlof vanwege een gezinsvakantie buiten de normale schoolvakantieperiode wordt slechts toegestaan:

- als het minstens 2 maanden van tevoren wordt aangevraagd;
- als de specifieke aard van het beroep van een van de ouders het alleen mogelijk maakt om buiten alle schoolvakanties op vakantie te gaan. Er dient een werkgeversverklaring te worden overlegd waarin dat wordt verklaard.

Zulk extra verlof:

- Mag maar één keer per schooljaar worden verleend
- Mag niet langer duren dan 10 schooldagen en aaneensluitend
- Mag niet in de eerste 2 weken van een schooljaar plaatsvinden.

10.5 TSO (Tussen Schoolse Opvang)

Met ingang van augustus 2006 is er een nieuwe wetgeving van kracht. Deze wet bepaalt dat elke school moet voorzien in een goede tussenschoolse opvang. De wet bepaalt nog meer. Onder andere dat het bestuur verantwoordelijk is voor de TSO. Daarom heeft ons bestuur kaders verwoord waarbinnen wij de vrijheid hebben gekregen onze TSO te regelen.

In de oudertevredenheidsenquête van februari 2011 heeft een meerderheid van de ouders zich positief uitgesproken voor een continuooster. Een continuooster betekent dat alle kinderen tussen de middag op school blijven onder de verantwoordelijkheid van de directie. De directie kan een bedrijf inhuren om de kinderen tijdens de lunch te begeleiden (deze medewerkers zijn daarin geschoold) of een rooster opstellen waarbij de medewerkers van de school om de beurt de begeleiding van de kinderen op zich nemen. Daarbij is het in de CAO vastgelegd dat leerkrachten na 5,5 uur te hebben gewerkt, verplicht een half uur pauze hebben. In het eerste geval werkt de school met een verplichte bijdrage van de ouders om de overblijfmedewerkers van te betalen, in het tweede kan een continuooster geheel gratis worden aangeboden.

Voor een kleine school als de Pacelli is het niet mogelijk om per rooster de werktijden van de collega's zo te regelen dat een ieder op tijd genoeg pauze krijgt. Daar hebben we simpel gezegd te weinig personeel voor.

Dat betekent dat wij in de toekomst gebruik zullen blijven maken van de diensten van Wonderland om de kinderen tussen de middag te begeleiden en dat kost de ouders een kleine bijdrage. Bij een eerste berekening gaat dat om een bedrag van rond de €65,- per jaar. Daarvoor blijft uw kind 36 weken 4 x per week over.

Ter vergelijking: Als uw kind in het oude systeem twee dagen per week (36 weken) voor een bedrag van €1,- zou overblijven kost u dat €72,-, bij drie dagen zou het u €108,- kosten, bij vier dagen loop dat bedrag op naar €144,-. Dus ook met een bijdrage van u is het continuooster toch goedkoper dan overblijven, mits u natuurlijk uw kinderen op school laat eten.

Schooljaar 2011-2012 gebruiken we als een overgangsjaar. We willen het overblijven nog even vasthouden tot januari 2012 om alle zaken zorgvuldig te bekijken en te regelen. Vanaf januari gaat het continuooster in voor de groepen 1 en 2. Ouders van kinderen in andere groepen mogen wel al meedoen, maar het is niet verplicht.

Elk jaar zal er een groep meer met het continuooster werken, dus vanaf schooljaar 2012-2013 doet ook groep 3 mee en zo groeit het model langzaam de school in. Omdat vooral de ouders in de onderbouw behoefte hebben aan het continuooster, kunnen de kinderen van de ouders uit de bovenbouw, die nu nog tussen de middag naar huis gaan, langzaam uitstromen. We hopen dat we op die manier met iedereen rekening hebben gehouden.

Op den duur verkorten we de pauzetijden met een kwartier. Op termijn zal de school dan om 14.45 uit gaan.

Voor de ouders en kinderen die nog volgens het oude systeem overblijven geldt het volgende:

- De prijs gaat de komende jaren naar €1,- per keer
- U koopt een strippenkaart bij de directie (juf Kitty)
- Geen strippenkaart? U mag twee keer rood staan, maar daarna kan uw kind niet meer overblijven
- Heeft u nog een overblijfschuld uit het verleden? Dan moet die eerst afbetaald worden!
- De kinderen eten met de juf/meester in de klas van 12.00 tot 12.15 uur, daarna spelen ze een half uur buiten. Om 12.45 uur begint de inlooptijd en zijn de kinderen welkom in de klas.

Voor de ouders die gebruik gaan maken van het continurooster:

Als uw kind halverwege het schooljaar op school komt moet de goede prijs worden berekend. Wacht u dan even op bericht van de directeur.

Start uw kind op de eerste schooldag van het schooljaar, dan krijgt u per brief het definitieve bedrag te horen van dat schooljaar.

U kunt het bedrag overmaken op de schoolrekening: 48.87.82.449 tnv Katholiek onderwijs Leiden, vermeld alstublieft de naam van uw kind en de groep. Dank u wel!

Regels van het overblijven op school zijn:

Kinderen nemen gezonde voeding mee, brood en fruit, geen snoep.

Ouders zorgen zelf voor drinken, ook hiervoor geldt dat we gezond op prijs stellen. Frisdrank en energiedranken zijn niet toegestaan.

10.6 Buitenschoolse opvang

Met ingang van augustus 2007 is de school verplicht om ouders de mogelijkheid te bieden kinderen een hele dag van opvang te voorzien. Dit is meer en meer belangrijk omdat beide ouders gestimuleerd worden te gaan werken. Ons bestuur heeft deze nieuwe verplichting als volgt vertaald: SKOL scholen zullen niet zelf de opvang na school regelen. Zij zullen als makelaar voor ouders optreden in deze voorziening. Dit betekent dat wij voor ouders uitgezocht hebben waar zij goed terecht kunnen voor buitenschoolse opvang. Samen met de andere scholen in de wijk en in overleg met de MR hebben wij gekozen voor Wonderland. De school heeft in een overeenkomst vastgelegd dat Wonderland op een goede manier de buitenschoolse opvang voor de kinderen van onze school mag regelen. Wonderland stelt zich daarom in deze gids aan u voor. De uiteindelijke verantwoordelijkheid en de kosten van de opvang van kinderen na schooltijd blijft voor de ouders. Wonderland vangt de jongste kinderen schooljaar 2011-2012 op in ons gebouw. We zijn blij dat de kinderen door deze samenwerking ook na schooltijd bij ons terecht kunnen.

Wonderland Buitenschoolse Opvang

Al enkele jaren verzorgt Wonderland Kinderopvang Buitenschoolse Opvang in Leiden. Voor de kinderen van de Pacellischool hebben wij twee locaties beschikbaar: Wonderland Pacelli en Wonderland Sport & Spel. De kinderen die worden opgevangen bij Wonderland Pacelli kunnen zelfs binnen de eigen school naar de BSO, ze lopen na schooltijd zo door naar de opvang!

Wonderland Pacelli:

De kinderen van Wonderland Pacelli worden opgevangen in een, knusse en gezellige groepsruimte, deze locatie is zeer geschikt voor de jongere kinderen. Doordat de ruimte is ingericht met het thema "Jungle" wanen de kinderen zich in een andere wereld. Naast de groepsruimte kunnen de kinderen zich heerlijk uitleven in de speelzaal en op de speelpleinen.

Wonderland Sport&Spel:

Wonderland Sport&Spel is een Buitenschoolse opvang locatie die aansluit bij de behoefte van kinderen om te sporten en te bewegen. Iedere dag worden er sportieve of spelactiviteiten georganiseerd waar de kinderen aan kunnen deelnemen. Op de (kunstgras) sportvelden die tot onze beschikking staan en ook binnen hebben de kinderen heerlijk de ruimte voor al deze activiteiten.

Meer informatie

Voor informatie over Wonderland: www.wonderlandkinderopvang.nl.

Vragen over Wonderland Pacelli of Wonderland Sport&Spel:

leidensportenspel@wonderlandkinderopvang.nl of : 085 2733447

Voorschoolse opvang

Afgelopen schooljaar hebben wij op verzoek de VSO georganiseerd. Ook in het schooljaar 2011-2012 zullen wij dit blijven doen. Kinderen kunnen daarom vanaf 7.45 uur terecht op school. Juffrouw Simone (onderwijsassistente) zal toezicht houden op de vso. Kosten voor deze opvang zijn €3,- per keer per kind. Vooraf aanmelden is noodzakelijk.

11. Het onderwijs

11.1 Groepsmaat

Op onze school zitten er - aan het begin van het schooljaar - gemiddeld ongeveer 25 kinderen in een groep. Dat loopt per leerjaar nogal uiteen. We streven er naar om de klassen in de onderbouw van de school kleiner te laten zijn dan de groepen in de bovenbouw. Groeit een kleutergroep in de loop van het schooljaar tot boven de 28 leerlingen dan zoeken we naar mogelijkheden om de klassen te verkleinen of te ontlasten. Wij hebben een aantal combinatieklassen. In de kleuterbouw geven wij de voorkeur aan een combi 1/2 vanwege de ontwikkeling van de kinderen. De andere combinatiegroepen zijn 5/6 en 7/8.

11.2 Basisvaardigheden

Lezen, schrijven, taal en rekenen zijn elementaire vaardigheden, die iedereen nodig heeft om zich in onze maatschappij thuis te voelen. Het zijn instrumenten om kennis en gevoelens op te doen, te ordenen en uit te dragen.

Het is daarom logisch, dat de scholing in deze basisvaardigheden op onze school een belangrijke plaats inneemt. Het aantal woorden dat een mens kent en de taal die hij beheerst is de basis van al het denken. Daarom besteden wij bijzonder veel aandacht aan het taalonderwijs op onze school.

Al lang voordat kinderen als kleuter de basisschool binnenstappen ontwikkelen zij vaardigheden op allerlei terreinen. In de kleuterperiode gaat die ontwikkeling verder. Ieder kind groeit daarbij in een eigen tempo en op een eigen manier. Hun reken- en taalvaardigheid verschilt sterk. Daardoor kunnen sommige kinderen bijv. al lezen en (een beetje) schrijven als zij in groep 3 komen. In het onderwijs houden we rekening met de verschillen tussen kinderen.

Kinderen leren niet allemaal in hetzelfde tempo of op dezelfde manier. Ook in dit schooljaar gaan wij ons onderwijs zo organiseren dat alle kinderen zoveel mogelijk leren in de geboden tijd. Soms geeft een leerkracht instructie aan een hele groep, soms aan een groepje kinderen en soms aan een individueel kind. Ook de verwerking van leerstof verschilt.

Uitgangspunt blijft het huidige klassikale onderwijs dat gaat groeien naar

- zelfverantwoordelijkheid van kinderen
- zelfstandigheid
- onderwijs op eigen niveau
- inbreng op het eigen leerproces

Belangrijk blijft het groepsproces en de groeps sfeer.

Naast het werken naar onderwijs op maat blijven er nog kinderen die extra zorg nodig hebben. De school heeft de afgelopen schooljaren een goed zorgsysteem ontwikkeld om deze kinderen goed te kunnen helpen. Onder 13 leest u hier meer over.

11.3 Onderwijs aan kleuters

Ontwikkelingsgericht onderwijs

Het onderwijs aan kleuters is meer "ontwikkelingsgericht" dan vakmatig ingedeeld. We werken in de groepen met thema's. De kinderen leren door te spelen in hoeken. Daarbij past een inspirerende, gezellige en uitnodigende klas. In deze speel- en werkomgeving is volop aandacht voor onder meer:

* *sociale ontwikkeling*: Leren je gedrag aan te passen aan de situaties, waarin je terecht komt. Leren opkomen voor jezelf, maar ook om samen te werken. Leren rekening te houden met anderen en conflicten te voorkómen. Leren om anderen te helpen en zelf hulp te aanvaarden. Leren je aan (school)regels te houden.

* *ontwikkeling van zelfvertrouwen*: Leren geloven in jezelf en vertrouwen op je eigen mogelijkheden.

* *verstandelijke ontwikkeling*: Logisch leren denken en de samenhang tussen oorzaak en gevolg begrijpen. Dingen en situaties met elkaar leren vergelijken, enz.

* *taalontwikkeling*: Leren om je nauwkeurig en duidelijk uit te drukken. Leren goed te begrijpen wat een ander zegt, kritisch leren luisteren. Gevoelig te worden voor goed en mooi taalgebruik en zoveel mogelijk woorden leren.

* *ontluikende geletterdheid*: Gaan ontdekken, dat tekens bepaalde klanken voorstellen en dat je daar woorden mee kunt maken. Leren je eigen naam schrijven en een aantal letters kunnen herkennen.

* *ontwikkeling van het geheugen*: Het onthouden van gebeurtenissen en de volgorde waarin iets zich afspeelde. Praktische handelingen onthouden, zoals spulletjes uit de kast pakken als je een plakwerkje gaat maken, wat heb je nodig? Het onthouden van versjes, liedjes en verhaaltjes.

* *ontwikkeling van ruimtelijke oriëntatie*: Hierbij gaat het om het omgaan met begrippen, die te maken hebben met de ruimte (zoals op en onder, voor en achter). Ook het omgaan met hoeveelheden (evenveel, meer, minder) en het gebruik van telwoorden (zes, derde en vijfde)

* *zintuiglijke ontwikkeling*: Goed en precies leren waarnemen, wat er te zien, te horen, te ruiken, voelen of proeven valt. Om nauwkeurig te leren zien, hebben we spelletjes in de kast en werkbladen. Om goed te voelen, spelen we lekker met zand en water. Gehoorkokers bij elkaar zoeken doen we door goed met onze oren te luisteren en door spelletjes in de kring. Ruiken en proeven doen we vooral bij uitstapjes of als er een feestje is in de klas.

* *algemene motorische ontwikkeling*: Het vergroten van allerlei lichamelijke vaardigheden, zoals durven klimmen en klauteren. Lopen over de bank. Rennen tijdens een tikspel of een koprool kunnen maken. Ook dansen vinden we erg leuk!

* *ontwikkeling van de fijne motoriek*: Doelmatig en handig je handen leren gebruiken en allerlei fijne bewegingen leren beheersen. Dat is van groot belang om bijv. te kunnen knippen, tekenen en schrijven, maar ook om te kunnen knutselen of bijvoorbeeld een sleutel goed te kunnen gebruiken.

* *ontwikkeling van taakgericht bezig zijn*: Geconcentreerd en doordacht werken. Proberen je op je eigen werkje of spel te richten. Ook zelfstandig werken, zélf kleine problemen oplossen. Dit oefenen we in de klas met het 'zelfstandig-werk-bord'. Hierop kunnen de kinderen zien dat zij even niet bij de juf mogen komen. Alléén voor een pleister, een knoop die niet los wil en als er bijvoorbeeld een pot verf is omgevallen, mogen ze de juf storen.

* *zelfredzaamheid en het vergroten van zelfstandigheid*: Leren om allerlei praktische vaardigheden op te doen, zodat je steeds minder afhankelijk wordt van anderen. Zelf je jas dichtritsen, je tas pakken, je beker opendraaien, je werkje uit de kast pakken enz.

* *creatieve ontwikkeling*: Leren om je gevoelens en ideeën vorm te geven in een tekening, schilder- of boetseerwerk, maar ook in toneel en dans.

* *muzikale vorming*: Plezier hebben in liedjes zingen en in het maken en beluisteren van muziek. Gevoel voor ritme krijgen. Leren wat 'hoog en laag' bij muziek betekent. Verschillen horen tussen snel en langzaam.

Daarnaast maken we gebruik van het taalprogramma Ik en Ko.

Gegevens van kleuters

Al voordat het kind 4 jaar is, vragen wij de ouders zoveel mogelijk informatie over het kind te verstrekken. Zo kunnen we rekening houden met de zorg en aandacht die een kind eventueel nodig heeft. Daarbij kunnen we als we vooraf informatie hebben, de klassen beter indelen.

Van elke leerling van onze school leggen we meteen een dossier aan. In dit dossier verzamelen we alle informatie die we door de (school)jaren heen inwinnen. Bij de kleuters

begint dat -naast de informatie die we van ouders krijgen - , mogelijk met informatie van de peuterspeelzaal. (Er wordt vooraf aan ouders toestemming gevraagd deze informatie in te mogen winnen). In de klas kijkt de leerkracht goed naar de kinderen. Hun gedrag, hun werkhouding en hun prestaties worden genoteerd op de *KIJK* observatielijst. (deze is schooljaar 2009-2010 nieuw in gebruik genomen).

Naast deze gestandaardiseerde observatielijsten gebruiken de kleuterleerkrachten de Cito kleutertoetsen van "taal" en "ordenen" en "rekenen voor kleuters" om een goed beeld te krijgen van de vorderingen van de kinderen. De lijsten en toetsen dienen natuurlijk ook om het beginpunt te bepalen van waaruit de leerkrachten lesstof selecteren en aan gaan bieden.

Bewegingsonderwijs aan kleuters

De lichamelijke ontwikkeling is een belangrijk onderdeel van het kleuteronderwijs. In deze jaren wordt de basis gelegd voor de verdere lichamelijke ontwikkeling. Om deze reden bewegen de kleuters 2 x per dag. In de speelzaal (een speciale gymzaal binnen ons gebouw voor kleuters) waar dans- en spellessen worden afgewisseld met klim- en klauterlessen. Onze school heeft een apart speelplein voor de kleuters met een grote zandbak en waar de kinderen o.a. kunnen fietsen, touwtje springen, hutten bouwen, klossen lopen en steppen.

11.4 Nederlandse taal/ onderwijs betreffend de hele school

De taal is het belangrijkste communicatiemiddel van mensen. Daarnaast geeft taal de mogelijkheid om kennis te verzamelen. Ook ons denken verloopt via taal.

Taalonderwijs is dus zo belangrijk, dat geen enkel aspect daarvan mag worden verwaarloosd. Veel andere onderdelen van het leerprogramma steunen op taal.

De inhoud van ons taalonderwijs bestaat uit een flink aantal elementen, die zeer nauw met elkaar samenhangen en gericht zijn op de volgende doelen:

a. Mondelinge taalvaardigheid:

- *Spreekvaardigheid:* Duidelijk en verstaanbaar kunnen spreken, in een logisch betoog, ongeremd en afgestemd op degenen die luisteren.
Bij het vergroten van de spreekvaardigheid spelen niet alleen de kringgesprekken, die voornamelijk in de eerste vier leerjaren veelvuldig plaatsvinden, een belangrijke rol, maar ook allerlei andere oefeningen: poppenkastspel, boekbesprekingen en spreekbeurten voor de groep, enz.
- *Luistervaardigheid:* Goed geconcentreerd en kritisch kunnen luisteren. Het is van belang om dit in allerlei situaties te oefenen.

b. Schriftelijke taalvaardigheid:

- *Spellingvaardigheid:* gehoorde taal en gedachten omzetten in geschreven symbolen (letters), zonder fouten, volgens de spellingsregels.
Dit is vanouds een heel belangrijk onderdeel van ons taalonderwijs. Onze taalmethode "Taalactief " (vanaf groep 4) besteedt er dan ook veel aandacht aan.
- *Stelvaardigheid:* Gedachten, gevoelens en ervaringen op passende wijze schriftelijk verwoorden in goed en correct Nederlands en in een voor de ander leesbare en begrijpbare vorm. Er wordt aandacht besteed aan het ontwikkelen van een persoonlijk en creatief taalgebruik, rijk aan woorden, uitdrukkingen en synoniemen.

c. Vaardigheid in taalbeschouwing:

We geven de leerlingen inzicht in de functie en betekenis van de taal. Taalbeschouwing omvat veel onderdelen. De kinderen leren ondermeer ontleden. Ze leren hoe wij in onze taal meervoud en verkleinwoorden van woorden maken. Ze leren het gebruik van leestekens en hoofdletters. Ze leren synoniemen te gebruiken.

We geven de leerlingen hiermee vroegtijdig inzicht in het gebruik van zinsdelen en woordsoorten, waarmee zij bij het vreemde talenonderwijs in het voortgezet onderwijs te maken zullen krijgen.

d. Uitbreiding van de woordenschat

Dit vormt een belangrijk onderdeel . Hierboven schreven wij al: " Het aantal woorden dat een mens kent en de taal die hij beheerst is de basis van al het denken." In alle groepen besteden wij hier veel aandacht aan. In de groepen 4 t/m 8 krijgen de kinderen 2 lessen woordenschat per week uit de methode "Taalactief".

11.5 Schrijven

Het schrijfonderwijs heeft als doel:

Het aanleren van een handschrift, dat goed verzorgd en duidelijk leesbaar is en een persoonlijke stijl heeft. Ongeacht de boodschap, die op papier staat geeft iemand via zijn/-haar handschrift een persoonlijk "visitekaartje" af.

In de kleutergroepen wordt dagelijks aandacht besteed aan de ontwikkeling van de motoriek van de kinderen. Vooral de fijne motoriek - het goed en beheerst bewegen van handen en vingers - is belangrijk voor het leren tekenen en leren schrijven. Daarbij wordt een goede *lichaamshouding* zeker niet uit het oog verloren.

Er wordt duidelijk aandacht besteed aan een juiste *pengreep* en aan het hanteren van schrijf- en kleurgereedschap. Aan de ontwikkeling van de fijne motoriek kan op veel speelse manieren gewerkt worden.

In groep 2 krijgen de kleuters een speciaal kleuterschrijfschrift aangeboden met een geleidelijke opbouw in moeilijkheidsgraad. Dit zijn oefeningen met schrijfpatronen.

Het aanleren van letters, cijfers en letterverbindingen in groep 3 en 4 is een bijna logisch vervolg op de eerdere oefeningen. Bij het aanleren van de leesletters (blokletters: rechtop en los van elkaar) worden ook de schrijfletters (verbonden en in schuinschrift) aangeleerd. Voor uitgesproken linkshandigen is aparte aandacht. Onze schrijfmethode geeft daartoe gerichte aanwijzingen.

In groep 4 worden de hoofdletters aangeleerd.

In groep 5 worden lettervormen veelvuldig geoefend. Nu ligt de aandacht vooral op *leesbaarheid, regelmaat en tempo*.

Na groep 6 wordt het accent gelegd op het ontwikkelen van een *persoonlijk handschrift*, waarbij gewaakt wordt tegen het gaan gebruiken van methode-vreemde lettervormen, schrijfrichtingen en verbindingen, die niet passen in een harmonisch handschrift.

Daarnaast wordt in de hoogste klassen een oefenprogramma gebruikt voor het leren maken van een *mooie, geschreven bladzijde*, het verzorgen van een *creatieve, passende lay-out* en het gebruiken van *methodisch blok- en sierschrift*.

We gebruiken de nieuwe schrijfmethode 'Schrift'.

In de groepen 1 t/m 3 wordt aanvankelijk een *potlood* gebruikt en later een *roller(gel)pen*. Vanaf groep 4 wordt een *vulpen* verstrekt en gebruikt.

11.6 Rekenonderwijs

Wij vinden het belangrijk, dat ons rekenonderwijs eigentijds is en rekening houdt met de mogelijkheden en behoeften van kinderen en met moderne onderwijsinzichten.

Dat leidt tot o.m. de volgende uitgangspunten:

- meer dan vroeger wordt benadrukt, dat er voor een rekenprobleem vaak *meerdere goede oplossingen* zijn te vinden en wordt een kind uitgedaagd om zijn of haar *eigen aanpak* te verklaren. Elk kind kan daarbij een eigen voorkeur ontwikkelen, maar deze moet wel praktisch zijn.
- daarbij krijgt ook het *samen werken* aan rekenvraagstukken aandacht. In een groepje kan iets lukken, wat eerst onoplosbaar leek!

- er wordt gebruik gemaakt van gevarieerde *werkvormen*: Zowel klassikaal werken aan oplossingen, als overleg in groepjes of tweetallen en individueel werk.
- In deze tijd van rekenmachines en computers is het niet meer zo nodig om grote optellingen en delingen uitgebreid in te oefenen. Het accent ligt nu veel sterker op *inzicht* en een brede begripsvorming rond het omgaan met hoeveelheden. Vanaf eind groep 6 wordt het hanteren van eenvoudige rekenmachines geoefend.
- de rekenstof moet *functioneel* zijn voor de leefwereld van het kind nu en ook de basis leggen voor algemene vaardigheden, die nodig zijn in het vervolgonderwijs, de latere beroepsuitoefening en de vrijetijdsbesteding.
- het rekenonderwijs moet kinderen *uitdagen*. Het niveau dient zó te zijn, dat alle leerlingen het gevoel hebben en houden, dat zij het werk aankunnen en een goed resultaat kunnen halen. Verder moeten opgaven – zo mogelijk - zóveel relatie hebben met het dagelijks leven van kinderen.
- voor de begripsvorming wordt gebruik gemaakt van een breed scala aan *oefenmodellen*: tabellen, grafieken, doolhoven, geheimschriften, enz.
- De rol van de leerkracht is vooral die van begeleider die vragen stelt, uitlegt, stimuleert, activeert en die verschillende manieren van oplossen evalueert.

In de groepen 1 en 2:

In de groepen 1 en 2 zorgt de leerkracht voor veel situaties, waarin kleuters *handelend* bezig zijn met hoeveelheden. Dat kan gebeuren in de kring, tijdens het werken in hoeken en tijdens spel en beweging. Het is belangrijk, dat de kinderen hun ervaringen en ideeën ook verwoorden.

Er wordt o.a. gebruik gemaakt van de ideeënmap voor kleuters bij de methode "Alles telt", die ook vanaf groep 3 gebruikt wordt. Dat heeft o.a. als voordeel, dat de kinderen dezelfde rekentaal gaan hanteren als in hogere groepen gebruikt wordt.

In de groepen 3 t/m 8:

Om al deze uitgangspunten waar te kunnen maken we gebruik van de rekenmethode "Alles telt".

"Alles telt" biedt veel mogelijkheden om rekening te houden met verschillen in rekencapaciteiten tussen kinderen. Bij het geven van opdrachten kan rekening worden gehouden met verschillen in inzicht, werkwijze, tempo, motivatie en zelfstandigheid.

De leerlingen hoeven niet allemaal hetzelfde te presteren. De methode biedt duidelijk:

- een basisprogramma
- een minimumprogramma
- een uitbreidingsprogramma

Door middel van toetsen wordt regelmatig nagegaan, wat de kinderen van de rekenstof begrepen hebben en waar nog hiaten zitten, zodat gerichte hulp gegeven kan worden.

In groep 3 wordt gebruik gemaakt van de cd "Rondje rekenliedjes". De liedjes helpen bij het verhogen van het memoriseren van de rekensommen.

11.7 Lezen

Het spreekt voor zich dat op onze school waar taal het speerpunt van ons onderwijs is, veel aandacht wordt besteed aan het lezen.

Ontluikende geletterdheid

In de groepen 1 en 2 is er aandacht voor boeken in de vorm van prentenboek presentaties. Er wordt gewerkt aan ontluikende geletterdheid door tekeningen te begeleiden met schrift. Kinderen spelen met letters en letterstempels. In de kleutergroepen is een letterwand aanwezig en een schrijfhoek.

Aanvankelijk leren lezen

In groep 3 wordt gewerkt aan het aanvankelijk leesproces volgens de nieuwe methode Veilig Leren Lezen. De nieuwe versie geeft onder andere meer mogelijkheden om kinderen op hun eigen niveau te laten werken.

Voortgezet technisch lezen

In de hogere groepen is er aandacht voor het voortgezet technisch lezen. Hiervoor werken we met de methode Estafette. Drie keer per week gaan de kinderen van de groepen 4 t/m 8 door de hele school heen 30 minuten lang met de methode lezen. Dit gebeurt op dinsdag, donderdag en vrijdag van 11:30 tot 12:00 uur.

In schooljaar 2010-2011 is onze bibliotheek enorm uitgebreid. We lezen vier keer in de week een half uur vrij van 13.00 uur tot 13.30 uur. De boeken kunnen in onze eigen bibliotheek geruild worden. Er zijn ook veel studieboeken en tijdschriften. Soms mogen kinderen ook een strip meenemen. Dit is voor de groepen 4 t/m 8 en voor groep 3 vanaf de kerstvakantie. Juf Simone is onze bibliotheekcoördinator.

Begrijpend lezen

Het is belangrijk dat kinderen begrijpen wát ze lezen. Hiervoor gebruiken wij de methode Goed gelezen. Deze methode werkt volgens de laatste inzichten van begrijpend en studerend lezen.

Leesstimulering

In het kader van leesstimulering, wordt er sinds afgelopen schooljaar gewerkt aan het opzetten van een schoolbibliotheek. Dit is een samenwerking van ouders en school.

Daarnaast maken we gebruik van de bibliotheekbus. In de bibliotheekbus, die elke zes weken een dag bij onze school staat, kunnen kinderen behalve "gewone" leesboeken ook informatieve boeken lenen, die zij kunnen gebruiken bij het vergroten van hun kennis.

Leesproblemen en dyslexie

Ondanks al deze zorg voor het leesproces, kan het voorkomen dat een kind problemen ondervindt bij het leren lezen. We hebben een duidelijk uitgewerkte zorgprocedure op school die beschrijft wat leerkrachten, kind en ouders kunnen doen als gesignaleerd wordt dat een kind op dit gebied extra zorg behoeft. De implementatie van ons dyslexieprotocol is in het schooljaar 2007-2008 afgerond.

11.8 Godsdienstonderwijs

Wij werken met projecten rond een thema. Hierin staan voornamelijk normen en waarden centraal. De ene keer aan de hand van een Bijbelverhaal maar ook prentenboeken en andere verhalen worden gebruikt. N.a.v. het verhaal volgen meestal kleine verwerkingopdrachtjes. Elk thema duurt 6 weken. De thema zijn bijvoorbeeld : samenwerking of verwondering.

Sommige thema's , zoals Pasen worden afgesloten met een viering.

11.9 Wereldoriëntatie

Aardrijkskunde en geschiedenis volgens VierKeerWijzer

VierKeerWijzer is een methode om thematisch met de kinderen te werken.

VierKeerWijzer maakt gebruik van meervoudige intelligentie.

De basisgedachte is dat elk mens op een eigen manier leert, gebaseerd op 8 verschillende intelligenties of leerstijlen.

Welke intelligenties het sterkst aanwezig zijn, is bij elk mens anders.

Dit zijn de 8 intelligenties:

1. DOEN De lichamelijk-kinesthetische intelligentie.
Deze kinderen leren door doen, gebruiken gebaren en bewegingen, hebben ook de behoefte om dingen uit te proberen, aan te raken.
2. KIJK De visueel-ruimtelijke intelligentie.
Deze intelligentie sterk is te herkennen aan het denken in beelden, het onthouden door het gezien te hebben.
3. GETAL De logisch-mathematische intelligentie.
Deze intelligentie wordt gebruikt als het gaat om hoeveelheden en het zoeken naar logische verbanden. Kinderen kunnen ervan genieten om sommen en wiskundige vraagstukken op te lossen.
4. SAMEN De interpersoonlijk intelligentie.
Het kind met deze intelligentie leeft met de ander mee, wil graag samen opdrachten uitvoeren, is zorgzaam en gevoelig voor stemmingen.
5. TAAL De verbaal linguïstische intelligentie Kinderen die deze intelligentie sterk ontwikkeld hebben, houden van lezen, schrijven, luisteren en spreken. Ze kunnen goed onder woorden brengen wat ze bedoelen. Ze hebben een rijke woordenschat en spelling gaat ze gemakkelijk af.
6. MUZIEK De muzikaal-ritmische intelligentie.
Kinderen met deze intelligentie genieten van muziek en ritmiek. Ze horen de structuur, voelen het ritme. Muziek kan hen helpen teksten beter te onthouden.
7. IK De intrapersonlijke intelligentie. De denker, de filosoof. Nadenken over jezelf, over meningen en opvattingen. Bevragen en willen verhelderen. Het kind met deze intelligentie houdt van stilte en alleen zijn.
8. NATUUR - De naturalistische intelligentie. Dit zijn de kinderen die direct gemotiveerd zijn als het gaat om planten, dieren, het milieu en de natuur. Ze verzamelen stenen, schelpen en maken een herfsttafel. Ze verzorgen dieren, letten op het weer en de wisselingen van de seizoenen. Het zijn kinderen met oog voor details, ze kunnen goed observeren en rubriceren.

Aandachtspunten ons het VierKeerWijzer-onderwijs zijn:

- Samenwerken
- Begrijpend lezen
- Woordenschatontwikkeling
- Motorische vaardigheden
- Reflecteren
- presenteren

4 keer wijzer in vier stappen:

De V van Vragen

Met de vragenwijzer leren kinderen de juiste vragen te formuleren m.b.t. het thema. Die vragen kunnen een plek in de klas krijgen, zo ontstaat de vragenmuur. De kinderen kiezen een voor hen interessante vraag en gaan op zoek naar het antwoord.

De I van Ik

We staan uitgebreid stil bij de voorkennis van de kinderen: "Wat weet ik al?". Ze weten immers vaak al heel veel van het onderwerp en die kennis kunnen we met elkaar gebruiken. Daarnaast is het belangrijk dat de kinderen zich zelf de vraag kunnen stellen: "Wat zou ik willen weten?"

De E van Experimenteren

Er is alle ruimte voor de talenten (intelligenties) van de kinderen zelf. Zij benaderen hun eigen vragen op hun eigen manier. Een rijke leeromgeving is daarbij heel erg belangrijk. Deze rijke leeromgeving wordt ingericht met behulp van ongeveer 15 kaarten die gebruik maken van de principes van Meervoudige Intelligentie.

De R van Resultaat

Het thema eindigt met het meten van de resultaten. De resultaten zijn de antwoorden op de leervragen gesteld door de leerkracht en de antwoorden op de leervragen die de kinderen zichzelf stelden. De kinderen presenteren hun werk aan elkaar.

De opbouw

Elk VierKeerWijzer-project dat 3 weken duurt kent steeds dezelfde opbouw.

De start wordt gevormd door 5 kernvragen. Tijdens het project gaan de kinderen op zoek naar de antwoorden op deze vragen. Daarnaast wordt nagegaan wat de kinderen al van het onderwerp weten. In elke klas is ook een thematafel ingericht.

De kern van het project wordt gevormd door de leerkracht lessen en het werken met verschillende opdrachten die de kinderen zelf mogen kiezen. Deze opdrachten zijn verdeeld over de verschillende intelligenties. Na elke opdracht houden kinderen een presentatie van datgene wat ze geleerd en ontdekt hebben. Er is ook ruimte voor nieuwe vragen.

Aan het eind van het project is er een proefwerk.

De groepen 1 en 2, 3 en 4, 5 en 6, 7 en 8 werken gedurende het thema met elkaar samen.

De groepen 1 en 2 kiezen onderwerpen uit de beleving van de kleuters, de groepen 3 en 4 sluiten veelal aan bij de onderwerpen van het technisch lezen, de bovenbouw kiest onderwerpen uit aardrijkskunde en geschiedenis.

Geschiedenis

We willen de kinderen een beeld bijbrengen van het leven van mensen in verschillende perioden van de geschiedenis. Hoe mensen woonden, gekleed gingen, hoe ze met elkaar omgingen enz. Wij gebruiken hiervoor de methode "Geschiedenis Anders", die hoort bij het VierKeerWijzer-onderwijs.

Aardrijkskunde

In groep 5 en 6 komen allerlei begrippen (o.a. een plattegrond, grondsoorten) en Nederland aan de orde, in groep 7 en 8 Europa en de werelddelen.

We willen vooral bereiken, dat kinderen:

- kaarten en plattegronden op een handige en juiste manier gebruiken;
- voldoende topografische kennis bezitten om zich in de eigen regio en op reis te kunnen oriënteren;
- voldoende algemene aardrijkskundige kennis hebben om actuele gebeurtenissen snel te kunnen situeren en begrijpen;
- kennis hebben van zaken en verschijnselen uit de natuurkundige aardrijkskunde, waarmee het zelf te maken krijgt, zoals: weersverschijnselen, eb en vloed, zon en maan en de jaargetijden.
- iets weten over maatschappelijke verhoudingen en problemen in delen van de wereld en de noodzaak daar verbeteringen in aan te brengen;
- iets weten over godsdiensten, culturen en leefwijzen en deze ook weten te waarderen
- een gevoel voor schoonheid van stad en land ontwikkelen en een waardering voor (grote) menselijke prestaties.

De indeling van de leerstof zorgt ervoor dat we de voorgeschreven kerndoelen halen

Natuuronderwijs:

Ontmoetingen met verschijnselen, planten en dieren (liefst in hun eigen omgeving), verwondering, ontdekking en speelse omgang met planten en dieren: deze activiteiten kunnen leiden tot verklaring, kennis en waardering van de levende en niet-levende wereld om ons heen.

Wij hebben voor ons natuuronderwijs de methode Natuniek aangeschaft.

De school maakt bij het natuuronderwijs daarnaast gebruik van de mogelijkheden, die de schoolbiologische dienst van de gemeente Leiden, de "Afdeling Milieueducatie" (NME) biedt. Elk jaar tekenen we in *op lespakketten, leskisten en op excursies* naar natuurgebieden en kinderboerderij, voor zover deze passen bij ons eigen lesaanbod. Deze bieden ons extra materialen en mogelijkheden om praktisch met de natuur bezig te zijn!

Onder het oude motto "groeien en bloeien door eigen bemoeien" richten de leerlingen van groep 4 elk jaar de tuin in bij de school. Daarin worden bloemen en groenten gekweekt, die vóór en ná de zomervakantie geoogst, onder de kinderen verdeeld en mee naar huis genomen worden. Maar ook tijdens de afgelopen zomervakantie wordt de tuin prima bijgehouden door enthousiaste leerlingen en hun ouders.

Eens in de 2 jaar gaan de kinderen van groep 5 en 6 een aantal weken achter elkaar naar "het bewaarde land".

Verkeersonderwijs

Bij het verkeersonderwijs staat naast het leren kennen en toepassen van verkeersregels ook het aankweken van een juiste mentaliteit centraal!

Vanaf groep 1/ 2 wordt hier aandacht aan besteed m.b.v. het projectboek "Wijzer op weg".

Vanaf groep 3 gebruiken wij de methode "Klaar Over".

In groep 7 kunnen de leerlingen laten zien, dat zij in staat zijn zelfstandig aan het verkeer deel te nemen. Zij leggen een theoretische verkeersproef af en doen mee aan een praktisch verkeersexamen op de fiets door het Morskwartier, verzorgd door de politie en/of Veilig Verkeer Nederland.

In het afgelopen schooljaar zijn er in elke groep ook buiten het klaslokaal praktijklessen gegeven, als onderdeel van het School is Seef project waar de school aan deelneemt.

Ook in het schooljaar 2011-2012 zullen wij gebruik maken van het aanbod van een verkeersleerkracht via Onderwijs Advies. In samenwerking met de gemeente en de verkeersleerkracht zijn er verbeteringen in de schoolomgeving aangebracht die de verkeersveiligheid vergroten.

11.10 Engels

In de groepen 7 en 8 wordt er een start gemaakt met de scholing van de Engelse taal. Hiervoor gebruiken we de methode: Real English

11.11 Bewegingsonderwijs

Het bewegingsonderwijs omvat op onze school gymnastiek- en spellessen.

De bewegingslessen hebben als belangrijkste doel de kinderen te leren de mogelijkheden van hun eigen lichaam te leren kennen en vergroten, daarbij rekening houdend met de eigen veiligheid en die van anderen. De bewegingslessen dragen ook bij aan een gezonde lichamelijke ontwikkeling en bestrijden overgewicht. Maar daarnaast vinden wij de sociale vorming ook belangrijk: leren sportief aan activiteiten deel te nemen, je te houden aan spelregels en om prestaties van anderen te waarderen.

Het bewegingsonderwijs van de groepen 1 en 2 vindt plaats in de speelzaal van de school. De kleuters kleden zich om in de klas en gymmen in hun ondergoed. Hun gym schoenen blijven in de klas. De lessen van groep 3 tot en met 8 worden in gymkleding gegeven in de zaal aan de Opaalstraat. De gymlessen voor deze groepen zijn de afgelopen jaren op woensdag verzorgd door een vakleerkracht. Op maandag geeft de groepsleerkracht zelf een spelles.

11.12 Expressievakken

Elke week besteden kinderen in de klas tijd aan creatieve vakken. Zo hebben ze tekenlessen, waarin verschillende tekentechnieken aan bod komen. Er worden handvaardigheidlessen gegeven waar ook met verschillende materialen wordt gewerkt.

Elke week wordt er gewerkt aan muziekonderwijs.

Maar ook dans en drama rekenen we tot de expressievakken.

Wij hebben voor deze lessen de volgende methodes aangeschaft: Moet je Doen (vernieuwde versie)

Een werkgroep creatief heeft als doel de lessen uit te bouwen. Mogelijk wordt er op momenten in klas doorbroken circuit vorm gewerkt.

11.13 Culturele vorming

Vrijwel alle groepen volgen regelmatig schoolt.v.-lessen. De lessen bieden vaak véél gesprekstof, gaan in op zeer actuele zaken (zoals het school-tv-weekjournaal) en tonen situaties en overzichten, die anders niet aan de orde kunnen komen.

Onze school doet mee aan het project "**Museum en School**". Daarin gaan de groepen 1 t/m 8 in acht achtereenvolgende jaren elk schooljaar naar een belangrijk Leids museum. Deze bezoeken geven veel indrukken om verder uit te werken! Er zijn voor de ouders geen extra kosten aan verbonden. Elk museumbezoek gaat gepaard met begeleidende lessen op school. Joyce Westerling is onze cultuurcoördinator.

Alle groepen krijgen per jaar een theatervoorstelling te zien. De voorstelling is soms op school en soms in de Leidse Schouwburg, of in het Laktheater.

Daarnaast doen we ook aan culturele projecten mee, waarbij kunstenaars op school lessen geven.

11.14 Techniek onderwijs

Onze school heeft subsidie toegekend gekregen om ons techniek onderwijs te verbeteren..

De school heeft het afgelopen jaar veel aan techniekonderwijs gedaan. Ook volgend jaar staan er weer veel techniekactiviteiten op het programma. Naast de lessen in de klas zullen er uitstapjes zijn naar de technotheek, en volgen sommige klassen lessen op de pabo en op het Bonaventuracollege.

11.15 ICT

Een ICT ontwikkelprogramma naar aanleiding van uitgewerkt ICT beleid maakt dat onze school intensief met computers aan de slag kan. Ons bestuur stroomlijnt dit beleid door voor de nodige middelen te zorgen.

Zo is onze school voorzien van een praktisch informatiecentrum. Hier staan 7 computers waar kinderen per toerbeurt op kunnen werken. Dit gebeurt in de lagere groepen vaak met ouderhulp. Maar de hogere groepen gaan helemaal zelfstandig. Naast deze ruimte beschikt ook elke klas nog over 2 of 3 computers (in de kleutergroepen is dat 1 computer). Onze

school werkt met SKOOL als netwerk-provider. Elk kind vindt op het netwerk veel 'eigen' educatieve programma's die een aanvulling vormen op de methodes. Maar ook kunnen de kinderen hier op het internet naar informatie zoeken. Er zijn afspraken gemaakt met de kinderen over wat wel en wat niet toegestaan is op het internet. Deze afspraken worden gedurende het jaar regelmatig herhaald. Daarnaast is het netwerk voorzien van een filter waardoor het bezoeken van kindonvriendelijke sites al voor een groot gedeelte tegen wordt gegaan.

Kinderen werken in groep 5 met basisbits. In dit programma leren ze uitgebreide computer vaardigheden. In de hogere groepen wordt aandacht besteed aan o.a. powerpoint presentaties maken. Alle groepen hebben de beschikking over een digitaal schoolbord.

Juf Connie is onze computerdeskundige en derhalve de ICT-coördinator. Zij zorgt dat ons ICT beleid op orde is en er praktisch gewerkt kan worden met de computers, zowel door de kinderen als door het personeel.

De meeste leerlingen beleven veel plezier aan het leren en werken met digitaal lesmateriaal. Afgelopen schooljaar heeft groep 7/8 enthousiast gewerkt met een pilot op gebied van ICT: *de elektrische leeromgeving van It's learning*. (ELO) De kinderen kregen een eigen inlogcode, en beschikten over een "digitaal klaslokaal" waarin de leerkracht en ICTer de "inrichting" voor hun rekening namen. De leerlingen konden op elk moment en op elke plek inloggen als zij dat wilden, dus ook vanaf hun computer thuis.

Opdrachten konden worden gemaakt, mededelingen werden geplaatst, er werden polls geplaatst, toetsen konden worden gemaakt, berichten werden verstuurd, spelling kon thuis worden geoefend met een stemopname van de juf etc. Ook hebben een aantal kinderen als opdracht bepaalde vakgebieden mogen verrijken met een quiz. De leerkracht en ICTer hebben hiervoor een cursus gevolgd bij de digitale sleutel. Mogelijkerwijs zal dit een beeld geven van hoe in de toekomst een digitaal klaslokaal kan worden gebruikt in klassen binnen het basisonderwijs. Het is tevens mogelijk om cijfers inzichtelijk te maken voor ouders. Dit systeem wordt op sommige voortgezet onderwijs scholen al gebruikt.

12. Rapportage, vorderingen en leerresultaten

12.1 Rapporten

De school houdt middels toetsen en observaties goed de vorderingen van de kinderen bij. Natuurlijk brengen wij de ouders graag op de hoogte van deze vorderingen. Dat gebeurt in de vorm van een geschreven verslag (eerste indruk genoemd) en 3 rapporten. Het geschreven verslag kunnen ouders binnen de eerste 9 weken van het schooljaar verwachten. Het verslag geeft de eerste indruk van de nieuwe leerkracht weer. Meer dan vorderingen op leergebied gaat dit verslag over de sociaal emotionele vorming van de kinderen en de werkhouding.

De rapporten, die daarop volgen, zijn naast een overzicht van werkhouding en sociaal emotionele ontwikkeling dan weer meer een verslag van de leerresultaten.

12.2 Rapportavonden

We verwachten alle ouders op de rapportavonden voor een gesprek. Waar voorheen de keuze aan de ouders was, om al dan niet een gesprek met de leerkracht aan te vragen, kiezen wij er nu voor alle ouders meerdere malen per jaar in een gesprek te ontmoeten. Dit doen we omdat wij in onze groei naar een effectieve school geloven in het belang van goede communicatie met de ouders.

Alleen bij het uitgeven van de zogenaamde eerste indruk worden gesprekken op verzoek van ouders óf leerkrachten gevoerd.

12.3 Het CITO-leerlingvolgsysteem

Om beter zicht te krijgen op de leervorderingen is het nodig regelmatig kinderen te toetsen. Het CITO (Centraal Instituut voor Toets-Ontwikkeling) heeft daarom een leerlingvolgsysteem ontwikkeld, waarmee de leervorderingen van de basisschoolleerlingen op de

voet gevolgd kunnen worden. Bij ouders van bovenbouwleerlingen is het CITO ook bekend van de 'Entreetoets' van groep 7 en de 'Eindtoets' van groep 8. Deze methodeonafhankelijke toetsen geven een beeld van de ontwikkeling van elk kind op de verschillende vakgebieden: gaat het kind vooruit, hoeveel is de vooruitgang, of is er sprake van stilstand of zelfs achteruitgang. Alle gegevens van de toetsen worden vastgelegd in leerling-grafieken, die een goed overzicht van de ontwikkeling van een kind bieden.

Het CITO-leerlingvolgsysteem op onze school bevat de volgende onderdelen:

Onderdeel	groep	afname	vorm
<i>Begrippen</i>	<i>1 en 2</i>	<i>indien nodig</i>	<i>begeleide opdracht</i>
<i>Woordenschat</i>	<i>1 en 2</i>	<i>indien nodig</i>	<i>begeleide opdracht</i>
<i>Woordenschat</i>	<i>3 en 4</i>	<i>2 x per jaar</i>	<i>begeleide opdracht</i>
<i>Ordenen, rekenen voor kleuters</i>	<i>1 en 2</i>	<i>2 x per jaar</i>	<i>begeleide opdracht</i>
<i>Taal voor kleuters</i>	<i>1 en 2</i>	<i>2 x per jaar</i>	<i>begeleide opdracht</i>
<i>Technisch lezen</i>	<i>3 t/m 8</i>	<i>2 á 3 x per</i>	<i>losse woorden lezen</i>
<i>spelling niet-werkwoorden</i>	<i>3 t/m 8</i>	<i>2 x per jaar</i>	<i>woorddictee</i>
<i>spelling werkwoorden</i>	<i>7 en 8</i>	<i>1x per jaar</i>	<i>werkwoorddictee</i>
<i>Begrijpend lezen</i>	<i>3 t/m 8</i>	<i>1 x per jaar</i>	<i>vragen n.a.v. een tekst</i>
<i>Rekenen en wiskunde</i>	<i>3 t/m 8</i>	<i>2 x per jaar</i>	<i>hoofdrekenen, cijferen, enz.</i>

12.4 Doublure/groep overslaan

We volgen de kinderen zoveel mogelijk in hun ontwikkeling, ze krijgen binnen hun eigen klas/leeftijd groep de lesstof die ze nodig hebben. Het zal daarom niet vaak voorkomen dat een kind een klas over hoeft te doen. Ook denken we dat het voor kinderen op sociaal gebied goed is om met leeftijdgenootjes om te gaan. Een klas overslaan heeft ook niet onze voorkeur.

Toch kan het voorkomen dat doublure of een groep overslaan, een optie is op basis van de persoonlijke situatie van een kind. In dat geval wordt hier uitgebreid en duidelijk met de ouders over gesproken. Natuurlijk gaat een en ander in overleg met de zorgcoördinator.

12.5 Begeleiding naar voortgezet onderwijs

Aansluiting van het onderwijs

Na het basisonderwijs gaan onze kinderen door naar het voortgezet onderwijs. Het is natuurlijk van belang dat deze doorstroom soepel en goed verloopt.

- A) Dat de kinderen terecht kunnen en komen op een school die past bij het niveau van het kind.
- B) Dat de basiskennis van het kind goed is.
- C) Daarnaast bereiden we kinderen al enigszins voor op een nieuwe manier van leren zoals die op het v.o. (voortgezet onderwijs) gebruikelijk is.

Om dit te bereiken wordt er op onze school op verschillende fronten hard gewerkt:

- A) We hebben vertrouwen in het kunnen van onze kinderen en stimuleren hen het hoogst haalbare te bereiken. Daarbij toetsen we regelmatig en hebben dus een goed beeld van het kunnen van onze kinderen.
- B) De lesstof die aangeboden wordt is niet alleen gericht op het bieden van voldoende basiskennis (minimum doelen) maar ook op een goede aansluiting van leerstof die geboden wordt in het voortgezet onderwijs.
- C) Door kinderen studerend te laten lezen, zelfstandig teksten te laten verwerken en regelmatig met huiswerk te werken oefenen de kinderen voor het v.o.

Om een en ander goed te kunnen doen is er een goed contact tussen het voortgezet onderwijs waar onze kinderen over het algemeen naar toe gaan en onze school. Jaarlijks worden de resultaten van onze kinderen die al op het voortgezet onderwijs zitten

doorgenomen en evalueren wij met leraren van het voortgezet onderwijs of ons lesaanbod nog voldoende aansluit met de stof die de kinderen in het v.o. kunnen verwachten. Het kiezen van een school voor het voortgezet onderwijs is een taak en verantwoordelijkheid van de ouders. Toch hoeven ze dit niet alleen te doen.

De keuze van een vervolgschool

Op kbs Pacelli worden kinderen en ouders geholpen bij het kiezen van een vervolgschool.

Dat gebeurt in de volgende stappen:

- vanaf half november krijgen de 8e-groepers enkele **lessen** over de vormen van voortgezet onderwijs waaruit gekozen kan worden: de inhoud, duur, toelatingswaarden, enz.
- in november vinden er LWOO (leerweg ondersteunend onderwijs) onderzoeken plaats. De school en ouders kunnen aangeven wanneer zij denken dat een kind voor deze vorm van onderwijs in aanmerking zou kunnen komen. Deze kinderen worden dan voor een toets uitgenodigd.
- Maandag 22 november is er een speciale **informatieavond voor de ouders**, waarop het adviserings- en aanmeldingstraject van onze school wordt toegelicht.
- in december (6 en 7) volgen **adviesgesprekken**: elke 8e-groeper wordt uitgenodigd om met zijn/haar ouders/verzorgers in een apart gesprek met de leerkracht van groep 8 en de interne begeleider te overleggen over mogelijkheden en wensen m.b.t. de vervolgschool. Gebruikmakend van een groot aantal verzamelde gegevens per kind wordt vanuit de school een duidelijk advies gegeven over de best passende onderwijsvorm.
- ouders en leerlingen worden aangespoord om (vanaf de tweede helft van januari) de **voorlichtingsavonden en/of open dagen** van enkele vervolgscholen te bezoeken om een beeld te krijgen van de geschiktheid van die scholen voor het kind en om "sfeer te proeven".
- in februari vindt de **aanmelding** door de ouders voor een vervolgschool plaats.
- midden februari wordt in groep 8 de **CITO-eindtoets** afgenomen.
- De uitslag van deze toets is in de eerste helft van maart bekend op de basisschool en wordt doorgegeven aan de betrokken kinderen en hun ouders.
- De basisschool zendt de toetsuitslag ook door naar de vervolgschool, waarvoor elk kind is opgegeven. Daar wordt een onderwijskundig **rapport** over de prestaties en mogelijkheden van elk kind aan toegevoegd. Op de vervolgschool controleert men of de aanmelding past in het toelatingsbeleid van de school. Vaak vindt **overleg met de basisschool** plaats. Soms doet de vervolgschool aanvullend onderzoek bij een aangemelde leerling om te bezien of toelating mogelijk is en/of een meer aangepaste vorm van voortgezet onderwijs zinvol en haalbaar is voor het kind.
- Tenslotte stuurt de vervolgschool aan ouders en kind een **toelatingsbericht**

12.6 Resultaten van het onderwijs

Met trots presenteren wij de resultaten van het onderwijsleerproces van de afgelopen schooljaren in deze schoolgids. Daarbij willen we wel benadrukken, dat onze school meer wil bereiken dan alleen leerresultaten. Zo willen wij ook bevorderen dat de leerlingen goed leren samenwerken en op een goede manier als mensen met elkaar omgaan.

Hieronder ziet u een lijst van onderwijsvormen waarnaar onze kinderen afgelopen schooljaren zijn doorgestroomd.

Soort VO-school	2010-2011	2009-2010	2008-2009
LWOO/praktijkschool	5	5	4
VMBO basis/kader		1	1
VMBO-g/t			1
VMBO-t	3	6	6
VMBO-t/HAVO	4		1
HAVO	2	2	2
HAVO/VWO	2	3	1
VWO	2	1	2
Totaal aantal lln	18	18	18
Cito-eindscore	533.0		

LWOO = Leerwegondersteunend onderwijs, dit is VMBO basis niveau maar onderwijs in kleinere groepen

13. Zorg voor de kinderen

13.1 Onderwijs op maat

Op de Pacellischool wordt veel gedaan om alle kinderen aan hun trekken te laten komen. We gaan ons meer en meer richten op onderwijs in de klas dat voor elk kind passend is. Daarnaast zijn er kinderen die extra zorg nodig hebben. We zetten ons in om kinderen, die dat nodig hebben extra hulp te geven.

Kinderen, die achterblijven krijgen extra ondersteuning, maar ook voor kinderen, die duidelijk méér aankunnen dan hun klasgenootjes, is extra aandacht. We praten dan in eerste instantie over 'opvallende' leerlingen. Bij aanhoudende zorg praten we over zorgleerlingen.

Er wordt hard gewerkt aan een situatie, waarbij die hulp voor opvallende en zorgleerlingen door de hele schoolperiode heen op een duidelijke, goed afgesproken manier vorm krijgt. We volgen een 'zorgtraject', dat er voor elke leerling anders kan uitzien.

Schooljaar 2010-2011 start het project Excellentie in het onderwijs. Dit project dat door de stichting geïnitieerd is, zal dit schooljaar vooral gericht zijn op het ontwikkelen van onderwijs organisatie en methodes gericht op het onderpresterende/ begaafde kind. Schooljaar 2011-2012 zullen de ontwikkelingen geïnitieerd worden in de dagelijkse praktijk van alle SKOL scholen. De Pacellischool gaat de samenwerking aan met 't Klankbord en delen dit schooljaar samen de Plusklas.

13.2 Zorgstructuur

Op de Pacelli werken we met een uitgewerkte zorgstructuur. Schooljaar 2006-2007 is deze structuur nog verder uitgewerkt en aangepast naar de behoefte van de leerkrachten en leerlingen. Het team heeft zich alle jaren sindsdien ook geschoold op het gebied van zorg. Naar aanleiding van deze kennisvergroting zal de zorg op onze school nog beter uitgevoerd kunnen worden.

Ook door het bij elkaar in de klas kijken (intercollegiale consultatie) door de leerkrachten, kunnen we nog beter het onderwijs inrichten, zodat er meer zorg in de klas geboden kan worden. Vanuit observaties en toetsen weten leerkrachten hoe ze hulp kunnen krijgen als een leerling laat zien extra zorg nodig te hebben.

De school is inmiddels in het bezit van een goed uitgeruste orthotheek.

Het is duidelijk hoe we met zorg omgaan en wanneer we ouders informeren. De opzet van de zorgstructuur is op school ter inzage aanwezig.

13.3 Jeugd gezondheidszorg

De afdeling jeugd gezondheidszorg is een afdeling van de GGD.

Jeugdgezondheidszorg op school

De afdeling jeugdgezondheidszorg (JGZ) begeleidt de groei en ontwikkeling van jeugdigen van 4 tot 19 jaar. Dat doen ze onder andere door alle kinderen van groep 2 en 7 te onderzoeken.

U kunt ook zelf contact met hen opnemen als u vragen of zorgen hebt over de gezondheid, de ontwikkeling of opvoeding van uw kind. Indien nodig overlegt de jeugdarts of sociaal verpleegkundige JGZ met de leerkracht, huisarts of andere instanties.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Ouders, kinderen en jongeren kunnen terecht op de CJG's met al hun vragen over opgroeien en opvoeden. In het CJG werken meerdere organisaties samen zoals de GGD Hollands Midden en Kwadraad (algemeen maatschappelijk werk). Het is de bedoeling dat eind 2011 alle gemeenten één of meerdere CJG's hebben. Voor meer informatie: CJG advies: (088) 254 23 84.

Virtueel CJG

Online is informatie te vinden en te krijgen via het CJG "www.cjg(naamgedeelte).nl. Het is ook mogelijk online vragen te stellen.

Zorg voor de leerlingen

De jeugdarts of jeugdverpleegkundige neemt deel aan het Zorgadviesteam. Indien nodig overleggen zij met de leerkracht, huisarts of andere instanties.

Een gezond schoolleven

De afdeling JGZ geeft onze school adviezen over veiligheid, hygiëne, infectieziekten, omgaan met elkaar, pesten, voeding en bewegen en dergelijke. De GGD steunt de school bij het uitvoeren van gezondheidsprojecten.

Meer informatie?

Kunt u vinden op de website: www.ggdhm.nl

Contact:

Op school kunt u informatie krijgen over de bereikbaarheid van mw. Hoedemaker (onze schoolarts) of mw. Akbulak (onze sociaal verpleegkundige). U kunt ook rechtstreeks contact opnemen met het secretariaat van de afdeling JGZ van de GGD Hollands midden. (voor namen en adressen zie 18 namen en adressen)

13.4 SMW (school maatschappelijk werk)

Stichting Kwadraad, Haagweg 47, 2321 AC Leiden

(Tekst uit de informatie folder van Schoolmaatschappelijk werk:)

Het onderwijs wordt in toenemende mate geconfronteerd met gedrags- en ontwikkelingsproblemen in de gezins- en schoolsituatie. De aanpak van deze problemen ligt soms buiten de taakstelling van het onderwijs. Het schoolmaatschappelijk werk is een partner die de school hierbij aanvult en ondersteunt.

De maatschappelijk werker, Marlies Morsch, ondersteunt en adviseert de leerkrachten en ouders bij problemen van leerlingen waarbij de gezinssituatie een rol speelt. Op school vinden gesprekken met leerkrachten plaats. Ouders kunnen thuis ondersteuning krijgen in de vorm van een aantal oudergesprekken.

Op school kunt u informatie krijgen over de wijze waarop schoolmaatschappelijk werk kan worden aangevraagd.

13.5 Opvoedbureau

Mocht u als ouders met vragen rond lopen over de opvoeding van uw kind(eren) dan kunt u natuurlijk bij de leerkracht van uw kind terecht. Het kan echter ook voorkomen dat u liever uw vraag stelt aan een deskundige buiten de school. Met uw vraag kunt u dan terecht bij het opvoedbureau.

P/a Acacialaan 50 2451 XZ Leimuiden. Telefoon 0172-503040

13.6 Logopedie

Wist u dat zo'n 5% van alle kinderen een probleem heeft met de spraak- en taalontwikkeling? Aangezien een goedlopende taalontwikkeling van belang is voor de algehele ontwikkeling, is het goed om spraak- en taalontwikkelingsproblemen vroegtijdig op te sporen. Soms gebeurt dit al op de peuterspeelzaal of op het consultatiebureau maar op de basisschool worden álle kinderen gezien door de logopedist.

De logopedist op school is een logopedist van Onderwijs Advies. Zij is er voor leerlingen die problemen hebben op het gebied van spraak, taal, adem en stem, luisteren en mondgedrag.

Screening

Nadat de ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven, worden alle kinderen rond hun 5^e verjaardag gescreend. Na afloop van de screening worden de bevindingen besproken met de leerkracht en de ouders.

Onderzoek

Na de screening kan eventueel een uitgebreid onderzoek volgen. Ook leerlingen uit de andere groepen kunnen worden aangemeld voor een logopedisch onderzoek.

Begeleiding

Als blijkt dat logopedische begeleiding nodig is, bespreekt de logopedist dit met de ouders en leerkracht. Het is niet altijd nodig een kind te behandelen. Soms zijn adviezen voldoende om een kind te helpen. Indien er aanleiding toe is, wordt het kind op een later tijdstip nogmaals gecontroleerd door de logopedist.

Op school bestaat de mogelijkheid om kinderen kortdurende (ongeveer 6x) te begeleiden.

Indien langdurige behandeling nodig is, wordt uw kind in de meeste gevallen via de huisarts doorverwezen naar de vrijgevestigde logopedist.

De logopedist organiseert, in overleg met de school, voorlichtingsbijeenkomsten voor ouders of leerkrachten.

Geen kosten

De activiteiten van de logopedist op school brengen voor ouders geen kosten met zich mee aangezien de gemeente Leiden hiervoor subsidie verstrekt.

14. Veiligheid

14.1 Sociale en fysieke veiligheid

Al onze kinderen wensen we een veilige school toe. Maar wat is een veilige school? Veiligheid is er in twee soorten. Sociale en fysieke.

Met sociale veiligheid bedoelen we de mate waarin iedereen voldoende vrijheid krijgt om zichzelf te zijn. Iedereen kan met elkaar omgaan zonder bang te zijn. De punten 14.2 t/m 14.5 gaan over de sociale veiligheid.

Met fysieke veiligheid bedoelen we de veiligheid van het lichaam. Hoe voorkomen we ongelukken? Hoe helpen we bij verwondingen? Wat doen we bij brand? Punt 14.7 gaat over de fysieke veiligheid.

14.2 Begeleiding in de sociaal-emotionele ontwikkeling

Op school willen we op een fijne manier met elkaar omgaan zodat iedereen met plezier naar school komt, zich veilig voelt en graag wil leren. We vinden dat erg belangrijk. De sfeer op school is iets waar we met z'n allen aan moeten werken. Wij vinden het belangrijk dat alle kinderen leren wat bijvoorbeeld vriendelijkheid, respect of eerlijkheid betekent, maar ook hoe je je van binnen voelt, bijvoorbeeld opgewekt, verdrietig, boos of onrustig.

Op school zijn we op verschillende manieren bezig om kinderen te begeleiden in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Zo werken we in de kleutergroepen met 'Een doos vol gevoelens'. In de groepen 3 tot en met 6 met het Programma Anders Denken, kortweg PAD. In groep 7 en 8 werken we met het programma Klets!. PAD en Klets! richten zich vooral op het voorkomen van probleemgedrag. Niet alleen door aandacht te besteden aan wat wel of niet mag, maar ook door te kijken naar normen en waarden, en de gedachten en gevoelens van kinderen. Door op verschillende manieren problemen op te lossen, worden kinderen steeds beter in de omgang met anderen. PAD en Klets! richten zich met name op het zelfbeeld, zelfcontrole, emoties en probleemoplossing.

Verder werken we aan een manier om sociale vaardigheden aan te leren: hoe begroet je iemand, wanneer zeg je dankjewel, op welke manier kan je storen of leer je luisteren naar iemand, etc.

Of het goed gaat met de kinderen op sociaal emotioneel gebied weten we door met ze te praten en contact te maken. Daarnaast werken we met de nieuwe observatielijst voor sociaal-emotionele ontwikkeling.

14.3 Klassenregels en schoolregels

Binnen elke klas gelden afspraken die door de kinderen en leerkracht samen opgesteld worden. Dit zijn de omgangsregels. Ze spreken elkaar aan op het naleven van deze afspraken, maar natuurlijk kan het ook voorkomen dat de leerkracht dit doet.

Daarnaast hebben we nog de 3 schoolregels. Deze regels zijn opgesteld door team en ouders (MR):

- **Iedereen is anders en we horen er allemaal bij.**
- **We gaan veilig, rustig en gezellig met elkaar –kinderen, leerkrachten en ouders- om.**
- **We zorgen goed voor de klas, de school en onze materialen.**

De regels zijn uniform. In elke klas zichtbaar aanwezig en bekend voor alle kinderen.

14.4 Gedragsprotocol

Kinderen positief benaderen en positief bevestigen staat bij ons voorop. Daarnaast werken we met een gedragsprotocol. Het uitgeschreven protocol is aan alle kinderen mee naar huis gegeven. Op verzoek kunnen ouders een kopie van het protocol ontvangen. Mocht u vragen hebben over ons gedragsprotocol of de afsprakenlijst in willen zien, dan bent u van harte welkom. We staan altijd open voor suggesties ter verbetering.

Doel van het protocol is op school een positieve, rustige veilige leeromgeving te creëren waar iedereen het naar zijn zin heeft.

Het protocol werkt met visuele signalen, time outs en terechtwijzingen. Het is niet de bedoeling dat kinderen die op school een terechtwijzing hebben gehad thuis nog een keer bestraft worden!

Afspraken worden gemaakt om de sfeer en veiligheid optimaal te houden op school en in de klas. Soms vinden kinderen het moeilijk om zich hieraan te houden. Natuurlijk vinden wij de positieve beloning de meest optimale, maar helaas is het, in sommige gevallen nodig heldere grenzen te stellen.

We hebben schoolbreed de afspraak de leerlingen op dezelfde wijze hieraan te herinneren. In de klas werken wij met een dropjessysteem. Dit systeem is met name bedoeld om de kinderen duidelijk te maken wat wel en niet kan binnen de klas of op school. Bij een lichte overtreding wordt er een naam met een waarschuwingstreepje op het bord gezet. Volgt er nog een overtreding van de afspraken, dan plaatst de leerkracht een geel dropje (magneetje) achter het streepje van de waarschuwing. Na 3 waarschuwingen en 2 gele dropjes (streepje, geel dropje, streepje, geel dropje, streepje) volgt er een rood dropje. Dit betekent een bezinningsmoment in een andere groep gedurende een kwartier. Hierna mag het kind terugkomen. Bij het krijgen van (rode) dropjes worden ouders ingelicht. Bij twee maal een rood dropje wordt de directeur ingelicht. Het systeem gaat in werking zoals het staat beschreven, bij lichte overtredingen. Bij ergere overtredingen (denk aan vechten, pesten etc.) kan het gebeuren dat de leerkracht gelijk een rood dropje geeft. Het moet natuurlijk niet zo zijn dat een leerling elke dag op het bord komt te staan of zijn ontsnappingsmogelijkheden telt door de hantering van het systeem zoals eerder beschreven. In dat geval zullen er aanpassingen op maat worden gemaakt door de leerkracht, indien nodig in overleg met de intern begeleider.

Ook andere medewerkers kunnen een dropje of een waarschuwing geven, bijvoorbeeld de overblijfkraft. Dropjes kunnen ook weer weggaan, of er kan een groen dropje worden gegeven voor goed gedrag. Soms hanteert de leerkracht andere beloningen zoals kanjerkrabbels of smileys.

14.5 Regels op het plein

Om de sfeer en veiligheid op het plein te kunnen waarborgen gelden er extra regels:

- Niet fietsen op het plein
- Niet voor 12.45 uur het plein op (dit geldt voor de kinderen die geen gebruik maken van de TSO)
- Kinderen ook niet voor 12.45 uur verzamelen bij het hek in verband met ruimtegebrek en gevaarlijke verkeerssituaties.
- Spel zo spelen dat het geen gevaar/overlast veroorzaakt voor andere mensen.

14.6 Klachten, contact-/ vertrouwenspersoon

Klachten over personen of de gang van zaken op school kunt u het beste allereerst melden bij de groepsleerkracht. Vindt u de afhandeling onbevredigend, dan kunt u een direct beroep doen op de directeur. Verder kunnen al degenen, die bij het schoolgebeuren betrokken zijn een beroep doen op de officiële klachtencommissie, waarbij de school via het bestuur is aangesloten. Het modelreglement van deze commissie ligt op school ter inzage.

Naast deze klachtencommissie wil ook de inspectie van het onderwijs meewerken aan een veilig schoolklimaat. Daarom is ook hier een vertrouwensinspecteur te bereiken. U kunt dan denken aan meldingen van discriminatie, fundamentalisme, fysiek geweld enz.

Twee leerkrachten op school fungeren als contactpersoon bij klachten. Ouders, leerkrachten en leerlingen kunnen hen in vertrouwen nemen en zich de weg laten wijzen naar een externe vertrouwenspersoon en de klachtencommissie.

Onze contactpersonen zijn:

Mw. Connie van Velzen leerkracht van groep 7/8.

De Intern Begeleider. Op dit moment is er een vacature.

14.7 Bedrijfshulpverlening (B.H.V.)

De Pacellischool heeft 4 personeelsleden met een geldig B.H.V. diploma en twee met een geldig E.H.B.O. diploma. Samen dragen zij preventief en reactief zorg voor de hulpverlening bij brand en ongevallen. De veiligheidscoördinator neemt als coördinator voor de veiligheid de taak van Hoofd BHV op zich.

Verwondingen

Bij kleine verwondingen kunnen de kinderen altijd terecht bij meester Aad. Bij ernstigere verwondingen zal hij één van de twee EHBO-ers raadplegen.

Ontruiming

Bij brand, een gaslek of ernstige lekkage heeft de veiligheid van alle mensen in het gebouw de hoogste prioriteit. Dan wordt er besloten tot een ontruiming. Om te zorgen dat dit goed verloopt wordt er twee keer per jaar een ontruimingsoefening gedaan.

15. Ouders

15.1 Het belang van samenwerking

Wij zijn ons ervan bewust dat de ouders in principe degenen zijn, die hun kinderen opvoeden. Voor een aantal belangrijke facetten betreffende de vorming en scholing wordt de zorg van ouders uitbesteed aan een professionele organisatie: de school. Wij hopen daarom, dat ouders ook bewust een school voor hun kind kiezen. Basisscholen zijn immers allemaal verschillend!

Vrijwel alle inschrijvingen van nieuwe leerlingen vinden pas plaats, na een uitgebreid gesprek van de ouders met de directeur op school, waarin duidelijk gemaakt wordt wat onze school te bieden heeft, zodat de ouders na kunnen gaan of dat in hun opvoeding past.

Gedurende de hele schoolperiode van een kind blijft een goed contact tussen ouders en leraren van groot belang; samen hebben wij tot taak het kind te helpen een plekje in deze wereld te verkennen en veroveren. Als opvoedpartners is het goed te weten, wat wij van elkaar kunnen verwachten.

15.2 Betrokkenheid van ouders

Grote ouderbetrokkenheid vinden we belangrijk. Goede communicatie is basis van deze samenwerking. We doen als school erg ons best om ouders geïnformeerd te houden. In de vorm van de rapportage maar daarnaast ook in de vorm van de weekbrief die we elke donderdag via de mail naar de ouders sturen.

We zijn trots op onze nieuwe website, die na de herfstvakantie de lucht in gaat. Ook hier kunt u informatie van school vinden. Het is een hele klus om de website up to date te houden, maar we doen ons best! Bezoek daarom: www.pacellischool.nl en ontdek hoe we regelmatig de site voorzien van nieuwe informatie.

Net als vorig jaar kunt u een aantal keren in de klassen komen kijken en meedoen met de lessen. Op deze manier kunt u een goede indruk krijgen hoe het er in de klassen aan toe gaat.

Daarnaast doen er zich, in de loop van het schooljaar situaties voor waarbij de klas zich presenteert (bijvoorbeeld ter afsluiting van een project) de data van deze momenten vindt u terug in de jaarplanning en de weekbrieven.

Naast de inzet van de school gaan we ervan uit, dat ook de ouders hun best doen om school te voorzien van belangrijke informatie die hun kind aangaat. Als er vragen zijn, dat ouders dan naar de betreffende leerkracht gaan om de vragen te stellen, zodat we open met elkaar blijven communiceren.

In het geval van gescheiden ouders vragen we beide ouders op de 10 minutengesprekken. Wettelijk hebben wij als school de plicht beide ouders te informeren. We beseffen dat dit voor ouders soms moeilijk kan zijn. We vinden dat het belang van het kind voorop staat en een kind is erbij gebaat als beide ouders dezelfde informatie krijgen.

Als er zich situaties voordoen met kinderen waarin de ouders betrokken kunnen en moeten worden, dan zal de school ouders informeren en (zodig) een beroep op hen doen. Denkt u hierbij aan begeleiden van de klas tijdens excursies, hand en span diensten bij feesten, enz

15.3 Medezeggenschap

De Medezeggenschapsraad (MR) is een wettelijk geregeld inspraakorgaan, waarin 2 ouders en 2 teamleden zitting hebben.

De school en het stichtingsbestuur hebben advies c.q. instemming nodig van de MR over een aantal bestuurlijke zaken.

De leden van de MR worden gekozen door hun eigen 'achterban' voor een periode van twee jaren. Aan het einde van elk schooljaar treedt gebruikelijk één oudervertegenwoordiger en één leerkracht af. Hervervkezing is mogelijk.

Het afgelopen schooljaar hebben Thomas Ettinger, Bram Bodelier en Marieke Both namens de ouders zitting gehad in de MR en juf Annet en juf Ingrid namens het team. Zij hebben veel werk verzet. Zo hebben zij gekeken naar de uitslag van de tevredenheidsenquête en de onderwerpen die hiervan zijn uitgewerkt. Ze hebben zich gebogen over de nieuwe formatie, het schoolplan en de schoolgids. Beide ouders hartelijk dank voor de geweldige inzet. Het kritische meedenken dat de ouders in de MR doen, helpt de school in het verzetten van nog beter werk.

De data van de MR vergaderingen staan op het jaarrooster vermeld.

Dit doen we omdat een vergadering openbaar is. Mocht u geen interesse hebben in een functie als MR lid maar wilt u wel aanwezig zijn bij (een van) de vergaderingen dan bent u ook van harte welkom!

De MR zal na vergaderingen een stukje informatie schrijven in de weekbrief. Op deze manier hopen we u ook op het gebied van inspraakmogelijkheden voor ouders meer op de hoogte te houden.

In opzet is de voorzitter van de Ouderraad als adviseur bij de MR-vergadering welkom.

Naast de MR van KBS Pacelli, is er nog een GMR (gemeenschappelijke medezeggenschapsraad) van het SKOL. Door de nieuwe medezeggenschapswet, liggen meer en meer beslissingen wat school en bestuur betreft bij deze raad.

Vanaf schooljaar 2011-2012 zal Thomas Ettinger vanuit de Pacellschool deelnemen aan de GMR.

15.4 Ouderraad

De Ouderraad (OR) bestaat uit 7 ouders. Samen met de teamleden zorgen zij voor een goed schoolklimaat.

De OR vergadert om de maand en zet zich in voor de organisatie van feesten en activiteiten binnen de school.

Afgelopen schooljaar is de OR ook druk doende geweest met het praten over ouder betrokkenheid. Er zijn veel feesten georganiseerd.

OR leden: veel complimenten voor al dit goede werk! De voorzitter van de O.R. is Bas van Velzen. In een van de eerste weekbrieven stelt de hele OR zich weer aan u voor.

Hoofdluiscontrole

Blij zijn we met de hulp van ouders bij de structureel terugkerende controle van hoofdluis. Verschillende ouders controleren na elke vakantie de kinderen op hoofdluis. Hier hebben we

goede afspraken over gemaakt (hoofdluisprotocol). De ouders hebben instructie gekregen hoe de controle goed uit te voeren. De coördinatie van school uit wordt gedaan door juf Annet.

16. Gebruiken en evenementen

16.1 Fruit/ melk

Elke dag onder schooltijd, krijgen de kinderen tijd om een tussendoortje te nuttigen. Dit doen we, omdat onze kinderen nog moeten groeien. Hun lichaam heeft om dit goed te kunnen doen extra voedingsstoffen nodig. Helaas lezen we vaker en vaker in kranten dat kinderen te kampen hebben met grote mate van overgewicht. Dit komt onder andere door de ongezonde voeding die kinderen nogal eens nuttigen. We doen onze kinderen geen plezier als we hen niet leren zuinig te zijn op hun lichaam en daarvoor vooral gezond te eten. Ook in deze schoolgids doen wij een dringend beroep op ouders (én kinderen) om vooral gezonde tussendoortjes mee te brengen op schooldagen!

16.2 Trakteren

Als een kind jarig is, vieren we dit in de klas. Het kind mag dan trakteren. Wel willen we u dringend vragen de traktatie **klein** te houden en ook hier weer gezond. Mocht u tips willen over leuke gezonde traktaties, kijk dan eens op internetpagina www.party-kids.nl of www.ggdzw.nl/Traktaties_main.html. Als we nog andere leuke sites vinden, zullen we ze vermelden in de weekbrief. Of zo mogelijk linken wij deze via onze schoolwebsite: www.pacellischool.nl.

16.3 Materiaalvoorziening;

Al onze kinderen krijgen standaard de nodige materialen. Zo heeft elk kind bijvoorbeeld een kleurpotlooddoos, die de hele schoolloopbaan mee gaat naar de volgende groep en elk schooljaar aangevuld wordt.

Iets dat we echter gemerkt hebben, is dat onze kinderen niet altijd even zorgvuldig met de door ons verstrekte materialen om gaan.

We hebben daarom het volgende besloten:

Elke leerling krijgt bij aanvang van elk schooljaar:

In elke groep:	Een potlood en een gum
Daarbij in groep 3:	Een liniaal, een schaar, en een doosje met kleurpotloden (doos van 12 stuks met bruikbare kleuren) (deze spullen moeten met de kinderen mee tot groep 8).
In groep 4:	Een vulpen
In groep 7:	Een vulpen

Potloden die op zijn (stompje zo groot als de wijsvinger van het kind) worden geruild voor een nieuwe (dit geldt voor grijze én kleurpotloden)

Deze regel geldt voor kinderen die zorgvuldig met hun spullen om gaan.

Voor kinderen die onzorgvuldig met de spullen om gaan gelden andere regels;

Als kinderen hun potloden 'opslijpen', potloden vaker op de grond laten vallen/ op de grond gooien of hun liniaal breken, enz. krijgen ze een brief mee naar huis. Het is dan de bedoeling dat de ouders nieuwe schoolmaterialen aanschaffen bij meneer Aad. (tegen kostprijs)

Doel van de afspraken:

- Alle kinderen krijgen/ hebben op onze school goede materialen die ze nodig hebben.
- Kinderen leren zorgvuldig en zuinig om te gaan met hun spullen.
- Ouders worden zich bewust van het gedrag van hun kind.

16.4 Recycling

Oud papier

Op school staat permanent een oudpapiercontainer. In deze container kan iedereen al het oude papier kwijt. Kinderen mogen gerust oud papier van thuis mee brengen (of van burens...opa en oma...kennissen) De container wordt namelijk elke week geleegd en het papier brengt geld op. Dat betekent: hoe meer papier des te beter voor school!

Het geld dat we verdienen met het oude papier wordt door een enthousiaste werkgroep ook weer snel genoeg uitgegeven aan papier: We kopen er nieuwe leesboeken van.

Batterijen

De doos voor batterijen is te vinden in de hal.

Oud textiel

De conciërge, Aad Keijzer, organiseert jaarlijks het ophalen van oud textiel met bags2School. U hoort hier meer van in de weekbrief. De opbrengsten waren het afgelopen schooljaar €117,- en komt ten goede aan de school.

16.5 Gevonden voorwerpen

Het komt nogal eens voor dat kinderen spullen verliezen of laten slingeren op school. Deze spullen verzamelen we in de keuken van de conciërge. U kunt hier altijd naar binnen wandelen om te vragen naar verloren spullen!

Vóór elke vakantie worden deze spullen definitief opgeruimd.

16.6 Schooltoernooien

Teams van leerlingen van onze school nemen deel aan een aantal onderlinge sporttoernooien tussen Leidse basisscholen, die door een gemeentelijke sportcommissie en de KNVB worden georganiseerd. Daarbij worden leerlingen begeleid door een leerkracht van de school. Bij de training en voorbereiding op een toernooi maken we dankbaar gebruik van de hulp van ouders, oud-leerlingen en sportverenigingen!

Sportief gedrag

Om de goede gang tijdens de sporttoernooien te waarborgen hebben we sinds afgelopen schooljaar het volgende beleid:

Kinderen en begeleiders, die deelnemen aan een schooltoernooi vertegenwoordigen onze school. Zij laten op deze momenten zien wat voor een geweldige school wij zijn en waar wij voor staan. We gaan er dan ook vanuit dat zij tijdens deze evenementen onze 3 schoolregels in het oog houden en naleven. (Zie 14.3.)

Daarnaast gaan we er vanuit dat er sprake is van sportief spel en respect voor de tegenstander, voor de scheidsrechters en organisatoren én hun beslissingen.

De school zorgt bij het bezoek van een sporttoernooi voor voldoende begeleiders. De begeleiders zullen er alles aan doen de kinderen de mogelijkheid te geven zich aan deze regels te houden. Bij conflicten zijn zij aanspreekbaar en zullen door gesprek zorgen dat spanningen niet leiden tot escalaties.

Kinderen die zich tijdens een toernooi niet aan deze regels houden, begeleiders niet om hulp vragen en / of zich misdragen zullen voor de duur van 1 jaar uitgesloten worden van deelname aan schoolsporttoernooien.

16.7 Schoolreizen en excursies

Elk schooljaar gaan de groepen 1 tot en met 7 op schoolreis. Onze voorkeur gaat er naar uit de schoolreis gezamenlijk te organiseren. Toch is het soms ook leuker voor de jongere kinderen om naar een andere bestemming te gaan dan de bestemmingen die leuk zijn voor de grotere kinderen. Hier is schoolreisbeleid op gemaakt. Ouders en team hebben besloten dat om het jaar alle kinderen samen naar 1 bestemming zullen gaan. Het andere jaar gaan

de kleuters apart naar een voor hen geschikte bestemming. De andere groepen beslissen per keer waar ze naar toe gaan en of ze al dan niet samen gaan.

De kinderen van groep 8 gaan aan het begin van het schooljaar van woensdag tot vrijdag op kamp.

Het bezoek aan 'Het Bewaarde land' wordt vanaf dit schooljaar beschouwd als natuureducatie en zal niet meer onder schoolreisjes gerekend worden.

Het schoolreisgeld en kampgeld wordt apart ingeleverd bij de groepsleerkracht. Wie niet betaalt gaat niet mee.

16.8 Schoolfotograaf

Elk schooljaar bezoekt de schoolfotograaf onze school. Op welke dag wij de schoolfotograaf kunnen verwachten leest u zo spoedig mogelijk in de weekbrief. De kinderen gaan (in de ochtend) alleen en met de klas op de foto.

In de ochtend is er ruimte voor ouders om aan te geven dat kinderen ook met broertjes en /of zusjes op de foto willen. Onze conciërge helpt ook dit jaar weer met de goede organisatie van dit alles. In de weekbrief zult u weer tijdig kunnen lezen wanneer u zich aan kunt melden voor de broertjes en zusjes foto's. Voor alle foto's geldt: Ouders zijn vrij om de aangeboden foto's al dan niet te kopen.

16.9 Foto's van uw kind op de website

We vinden het heel leuk om van de activiteiten van de kinderen regelmatig foto's en film te maken. We doen dat altijd met respect voor de kinderen en hun ontwikkeling. De foto's worden soms op de website geplaatst. Het filmmateriaal wordt gebruikt als promotiemateriaal of om een onderwijsontwikkeling voor de leerkrachten in beeld te brengen en die goed te kunnen evalueren. Daar leren wij van en op termijn uw kind ook.

Heeft u bezwaren tegen het gebruiken van beeldmateriaal van uw kind(eren), wilt u dat dan (schriftelijk) melden aan de directie. Wij zullen uw standpunt natuurlijk respecteren. Indien wij niets horen, gaan wij ervan uit dat u geen bezwaar heeft tegen het gebruik van beeldmateriaal van uw kind.

We hebben een duidelijke website. Wilt u nadere informatie kijk dan op www.pacellischool.nl

Ons e-mailadres is: pacelli@skol.nl

16.10 Meenemen van....

Kinderen willen nogal eens spullen mee naar school brengen. Het is zo dat de school geen verantwoordelijkheid kan dragen voor de spullen die meegebracht worden. Deze worden dus op eigen risico mee gebracht. Bij schade of verlies kan er geen aanspraak gemaakt worden op school of de verzekering van de school.

Mobiele telefoons mogen onder schooltijd niet aanstaan. Het is niet toegestaan dat kinderen (met hun mobiele telefoon) foto's of films maken van school of schoolgerelateerde zaken.

Het zal niet nodig zijn te melden dat er geen scherpe voorwerpen mee gebracht mogen worden naar school. Zo ook geen grote geldbedragen.

17. Financiële zaken

In principe brengt deelname van kinderen aan het basisonderwijs in Nederland voor de ouders geen kosten met zich mee. Schoolmaterialen en onderwijzend personeel worden door het rijk betaald. Toch zijn er veel activiteiten die de kwaliteit en de sfeer van het onderwijs ten goede komen, die niet door het rijk betaald worden. Scholen mogen hiervoor van ouders een bijdrage vragen. We denken dan aan uitstapjes, het project 'Het bewaarde land' van de groepen 5 en 6 en het schoolkamp.

Daarnaast zijn er kosten verbonden aan het vieren van bijv. sinterklaas en kerstviering. Voor de kosten die hier gemaakt worden is de ouderraad actief. Zij innen een vrijwillige ouderbijdrage. De bijdrage wordt gestort in het schoolfonds:

17.1 Schoolfonds

Om allerlei activiteiten met de leerlingen te kunnen ontplooiën, die niet of moeilijk van de normale schoolfinanciën kunnen worden betaald, wordt er van alle ouders een jaarlijkse (vrijwillige) bijdrage gevraagd.

Deze bijdrage wordt geïnd en beheerd door de ouderraad.

Over de uitgaven wordt jaarlijks verantwoording afgelegd op een algemeen informatie moment van de ouderraad voor ouders.

Hoewel de bijdrage vrijwillig is, wordt zij doorgaans door vrijwel alle ouders voldaan. Bij voorkeur ontvangen wij het bedrag voor het hele schooljaar ineens. Het is echter ook mogelijk om per half jaar te betalen. Binnenkort ontvangt u via de post een acceptgirokaart en een brief over deze bijdrage.

Wie per half jaar betaalt ontvangt in februari een tweede kaart. U dient dan wel zelf het bedrag te wijzigen dat op de kaart vermeld staat.

In schooljaar 2010-2011 was de ouderbijdrage:

Voor 1 kind	€37,50
2 kinderen	€67,50
3 kinderen	€95,-

Naast de bijdrage aan het schoolfonds, wordt er van de ouders een bijdrage voor de schoolreis gevraagd en van de leerlingen van groep 8 een bedrag gevraagd als bijdrage in de kosten van een driedaags schoolkamp in oktober. Over de hoogte van de bedragen wordt u nog geïnformeerd.

17.2 Sponsoring

Sponsoring is actueel in het onderwijs. Het gaat hierbij om geld, goederen of diensten die een sponsor levert, waarvoor hij een tegenprestatie verlangt. We noemen een paar voorbeelden:

- bijdragen voor de schoolinrichting en apparatuur (zoals computers);
- lesmaterialen (zoals lesbrieven, boeken, software) waarop de naam van de sponsor zichtbaar is;
- niet-verplichte schoolactiviteiten (zoals feesten);
- reclame-uitingen in/aan/bij de school, gericht op leerlingen;
- bedrijfsbezoeken

De school legt de afspraken met de sponsor vast in een schriftelijke overeenkomst, zodat er geen meningsverschillen over kunnen ontstaan. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij de schoolleiding, net als bij alle andere activiteiten die binnen de schoolorganisatie plaatsvinden.

Voor sponsoring gelden de volgende 3 uitgangspunten:

1. Sponsoring moet passen in het schoolklimaat en moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak, en mag geen geestelijke of lichamelijke schade bij de leerlingen veroorzaken. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en het fatsoen.
2. Sponsoring mag de objectiviteit, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van de school niet in gevaar brengen.
3. Sponsoring mag de inhoud, de kwaliteit en de methoden van het onderwijs en de positie, taak en doelstelling van de school niet beïnvloeden. Bij het wegvallen van de sponsormiddelen mag de voortgang van het onderwijs niet in gevaar komen.

Voor een beslissing over sponsoring moet er een draagvlak binnen de schoolorganisatie zijn. Het moet bovendien voor iedereen herkenbaar zijn dat het om sponsoring gaat. Over eventuele gevolgen van het sponsoringbeleid, zoals verplichtingen waarmee de leerlingen te maken krijgen, hebben de leerkrachten in de Medezeggenschapsraad (zie 15.3) instemmingsrecht.

17.3 Schoolverzekering

Ongevallen verzekering:

Wij kunnen u niet garanderen, dat uw kind op school nooit iets zal overkomen. Voor de financiële gevolgen van ongevallen onder schooltijd heeft het schoolbestuur een verzekering gesloten. Deze vergoedt – geheel of gedeeltelijk- de kosten van *medische behandeling na het oplopen van letsel*. Niet van beschadigde kleding, brillen e.d. De verzekering is ook geldig gedurende een half uur direct vóór en ná schooltijd, tijdens schoolkampen en andere activiteiten die in schoolverband worden georganiseerd.

Nadere informatie is op school beschikbaar.

WA – verzekering:

Voor vergoeding van opgelopen schade, die door onachtzaamheid of nalatigheid van een leerkracht of overblijfmedewerker ontstaat, heeft het bestuur een *verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid* gesloten. In alle gevallen neemt het kind materialen op eigen risico mee naar school. De school of het personeel kan niet aansprakelijk worden gesteld voor beschadiging of vermissing van een fiets, step, gsm telefoon e.d..

18. Namen en adressen

Kbs Pacelli

Damlaan 22
2332 XH Leiden
071 – 57 60 858
pacelli@skol.nl
www.pacellischool.nl

Stichting Katholiek Onderwijs Leiden (SKOL)

Marien Poelstraat 4
2334 CZ Leiden
www.skol.nl
071 - 51 75 551

OHM Onderwijs bureau Hollands midden

Rooseveldstraat 18
2321 BM Leiden
071 – 51 66 600

Jeugdarts

Mw Rachelle J. H. Hoedemaker
071 – 51 63 344
jgz@ggdhm.nl

Assistente jeugdgezondheidszorg

Mw L.S. Tholenaar
071 – 51 63 344
jgzzw@ggdhm.nl

Sociaal verpleegkundige JGZ

Mw M. Akbulak
071 – 51 63 344

Opvoedbureau

0172 – 50 30 40

Logopedie

Pia Martin

OnderwijsAdvies

telefoon 071 – 51 64 700

Inspectie voor het Onderwijs

Postbus 2730
3500 GS Utrecht
088-669 60 00 (algemene nummer)

Vertrouwensinspecteur

Bij de Inspectie van het Onderwijs werkt een klein team van [vertrouwensinspecteurs](#).

Ouders, leerlingen, docenten, directies en besturen kunnen de vertrouwensinspecteur benaderen wanneer zich in of rond de school problemen voordoen op het gebied van: seksuele intimidatie en seksueel misbruik; lichamelijk geweld; grove pesterijen; extremisme en radicalisering.

De vertrouwensinspecteur is tijdens kantooruren bereikbaar op 0900-1113111 (lokaal tarief).